

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

APRIL 2019 | NR. 2 | 107. ÅRGANG

■ **TEMA: DANMARKS-SAMFUNDET
OG DANNEBROG 800**

■ **KOMMENTAR: UNIK SAMLING AF DYKKE-
MATERIEL PÅ NYHOLM I KØBENHAVN**

■ **DEN SIDSTE SLØJFE ER BUNDET FOR
MINDET OM MS "HANS HEDTOFT"**

■ **ETABLERINGSPARADE
I 3. ESKADRE**

■ **DE DRAMATISKE OPLEVELSER VED
KAP FARVEL FOR 60 ÅR SIDEN**

▲ Kystredningstjenesten er det sikkerhedsnet sejlere i danske farvande har, hvis uheldet skulle være ude. Her ses redningsfartøjet MARTE LERCHE, hvis hovedformål er at redde menneskeliv. Men enheden kan også agere slæbebåd for det nødstedte fartøj, hvis det skønnes at være sikrest. Efter implementeringen af Nyordningen i Forsvaret, er Kystredningstjenesten placeret under den nye 3. Eskadre.

(Foto: Lasse Hyldager)

Opbakning til fortsættelse af udstillingen på fregatten JYLLAND

Anmodningen fra ledelsen på DSI fregatten JYLLAND om at den stort anlagte 2018-udstilling af modeller fra Danmarks Marineforenings marinstuer også måtte forløbe over 2019, blev godt modtaget af de afdelinger, der har stillet modeller til rådighed.

Orlogsmuseets Modelbyggerlaug og Køge Maritime Modelbyggerlaug vendte også tommelfingeren opad. Her endda med den krølle, at Orlogsmuseets Modelbyggerlaug udvidede udstillingen med opsætning af flere modeller, der ikke tidligere har været vist for et eksternt publikum.

Hermed får de mange besøgende, der hen over 2019 besøger fregatøen i Ebeltoft, ikke blot en god museal oplevelse, men også mulighed for at stifte bekendtskab med Danmarks Marineforening. Dette ikke mindst på baggrund af, at Danmarks Marineforenings afdelinger i distrikt 10/ Midtjylland på udstillingen gennem hele 2019 vil sørge for at promovere landets største støtteorganisation for Søværn og søfart i sin helhed – Danmarks Marineforening.

Morten

Danmarks Marineforenings Værdigrundlag

Som en traditionsbærende forening arbejder Danmarks Marineforening, gennem sit landsdækkende virke, for at fastholde og formidle Danmarks maritime kulturarv, samt at udbrede interessen for Søværnet og søfarten. Danmarks Marineforening er en demokratisk, royalistisk, upolitisk forsvarspositiv forening, der hylder mangfoldigheden, såvel i samfundet som i foreningen, hvor der er rum og plads til alle.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til
Landskontoret og "Slopkisten"
landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Kommandørkaptajn
Jens Ole Løje Jensen
Stenvænget 5, 2640 Hedehusene

Landsnæstformand

Seniorsergent
Søren Konradsen
Torvegade 21, 2.th
1400 København K

Landkasserer

Statsaut.rev.
Flemming Heden Knudsen
Skovlundevej 2, 5750 Ringe

Landssekretær

Ejendomsmester
Birger Tykskov
Rosenvænget 16, 2.tv,
3600 Frederikssund
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
Humlehaven 24,
2500 Valby
Tlf. 5159 3372
Mail: pmmj1961@gmail.com

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni,
august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
Mail: lm@mkmedier.dk

*Samtlige tekster uden
byline er skrevet af redaktør
Leif Mortensen*

Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" 's læsergruppe er forhenstående og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmevernet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper.

MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 9.500 ex. samt som e-magasin på sitet: marineforeningen.dk - Anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

På baggrund af det seneste forsvarsforligs beslutning om at flytte Dykkerskolen fra Nyholm og sælge bygningen med Dykkehistorisk Selskabs unikke samling, er der fra selskabets side en begrundet frygt for de mange rariteters fremtid. På den baggrund har vi bedt Dykkehistorisk Samling om at give et retvisende billede af historikken omkring dykning og udstillingen specifik. (Red.)

Unik samling af dykkemateriel på Holmen

Af Sven Erik Jørgensen, Dykkehistorisk Selskab

Lige siden mennesket begyndte at færdes på havet, er skibe og laster gået tabt ved forlis. Ønsket om at bjerge disse værdier var drivkraften for udvikling af de første dykkerapparater. Dykkerapparaterne gav også mulighed for at løse andre opgaver i havet, som f.eks. anlægsarbejder, biologiske og arkæologiske undersøgelser, løsning af militære opgaver og endelig rekreativ dykning. Danmark har været med i hele denne udvikling og har på nogle områder været banebrydende.

FØRSTE DYKKERSKOLE

Dykningen har været en del af Søværnets kompetencer lige siden, Søværnet omkring 1712 byggede en dykkerklokke designet af admiral Ole Judichær, som bl.a. anvendte den til bjergning af skibe, der var blevet sænket i forbindelse med Marstrands erobring i 1719. Meget tidligt fandt dykkerapparaterne anvendelse ved Orlogsværftet. De første apparater her var de franske Rouquayrol Denayrouze regulatorer – datidens lungeautomater. I 1883 blev der på baggrund af Marineministeriets bestemmelse af 12. marts 1883 oprettet en årlig dykkerskole under Orlogsværftet.

Der var undervisning af dykkere på Orlogsværftet tidligere, men denne undervisning har næppe været formaliseret, som Marineministeriet bestemte i 1883. Den halvhjelm, der blev anvendt sammen med Orlogsværftets første Rouquayrol Denayrouze regulator, blev omkring 1888 erstattet af 3-bolts hjelme fra den tyske producent Ludwig von Bremen. I 1890 gik Søværnet bort fra regulatorerne og anvendte direkte luftforsyning fra en rotationspumpe på overfladen.

DEN DANSKE 2-BOLT HJELM

Svitzer-dykkeren Peter Hansen Hessing udtog i 1907 et tysk patent på en hjelm, der blev sam-

let med dragten ved hjælp af kun 2 bolte. Denne hjelm fik betegnelsen den danske 2-bolts hjelm eller Hansens Patent. Hjelmen havde så mange fordele, at den revolutionerede den danske dykning, og mange 12- og 3-bolts hjelme blev ombygget til 2-bolts hjelme. Hjelmen fandt også indpas ved Søværnet og blev synonym med dansk dykning.

UDDANNELSE AF DANSKE DYKKERE

I 1929 bliver kaptajn-løjtnant Louis Rostock-Jensen uddannet som dykker ved Orlogsværftet. Rostock-Jensen har tilsyneladende ikke været imponeret over undervisningen på Dykkerskolen. I hvert tilfælde drøftede han dykkeruddannelsen med chefen for Undervandsbådsdivisionen kommandørkaptajn J. Wolfhagen. Disse drøftelser resulterede i, at Undervandsbådsdivisionen den 17. oktober 1929 anmodede Marineministeriet om at måtte afholde en dykkerskole af 3 ugers varighed i vinterhalvåret. Marineministeriet accepterede dette, og den første dykkerskole under Undervandsbådsdivisionen afholdtes i november 1929. Wolfhagen udvirkede senere, at Dykkerskolen i 1930 blev overført permanent til Undervandsbådsdivisionen med Rostock-Jensen som skoleforstander. Rostock-Jensen spildte ikke tiden, og i 1930 skrev han Søværnets første dykkemanual.

Mange civile fandt også beskæftigelse som dykkere ved entreprenører eller stenfiskere. Der var ingen krav om uddannelse og alle og enhver, der havde lyst til og turde dykke, kunne kalde sig dykker.

Mange meningsløse ulykker blandt civile dykkere fik i 1932 Rostock-Jensen til efter aftale med Søværnet at tage kampen op med Dansk Dykkerforening for også at få certificeret civile dykkere og få sat en stopper for de mange dødsfald. Det blev en hård kamp med mange knubbede ord. Men godt hjulpet af Dansk

Dykkerforenings formand Henrik Rasmussen, Wolfhagen og Rigsdagen blev "Lov om Dykker-næring og Betryggelse af Dykkerarbejde" samt love, der skulle sikre en forsvarlig uddannelse og at materiellet var i forsvarlig stand, vedtaget i 1936. Efter at loven trådte i kraft den 1. januar 1937, skulle alle danske dykkere uddannes ved Søværnets Dykkerskole.

DANMARK FØRENDE PÅ UDDANNELSEN

Med krav til militære og civile professionelle dykkere uddannelse og helbred samt til materiellet blev Danmark hermed førende i forhold til de skandinaviske lande, England og Tyskland, hvad dykkersikkerhed angik, og det er spørgsmålet, om denne førerposition reelt ikke var global.

Søværnets Dykkerskole bliver en institution inden for dykningen i Danmark. Uddannelse af svømmedykkere blev indført i 1962, skolen udvikler sig løbende, og uddannelserne blev tilpasset behovene, hvad enten det var nye apparater til Minørtjenesten eller Frømandskorpset eller nye krav fra samfundet. Kært barn har mange navne, og Søværnets Dykkerskole var ingen undtagelse, skolen fik senere betegnelsen Søværnets Dykkerkursus Nyholm og herefter Søværnets Center for Dykning. I denne artikel vil jeg slet og ret kalde den Dykkerskolen.

DEN DYKKEHISTORISKE SAMLING

I 1996 stiftedes Dykkehistorisk Selskab i Ebeltoft. Seniorsergent Peer Haagerup fra Dykker-

skolen var medstifter. Peer var sendt af sted med et skarpt mandat fra chefen – du må ikke involvere skolen i noget. Det holdt Peer, men det holdt ikke længe, og der opstod hurtigt et rigtig godt samarbejde mellem Dykkerskole og Dykkehistorisk Selskab og Søværnet ikke at forglemme. Ved den stiftende generalforsamling fortalte Peer mig, at der på Holmen lå en del gammelt dykkerudstyr, som han gerne ville vise selskabet. Indbydelsen blev hurtigt fulgt op, og primo 1997 besøgte jeg Dykkerskolen, hvor Peer og hans kolleger gennem nogen tid havde indsamlet dykkerudstyr bl.a. fra de bygninger, der løbende var afstået til civile formål. Alt dette materiel var blevet stuvet ind i et lille rum på 1. sal i ubådsbygningen. Det var umuligt at skaffe sig et overblik over alt det materiel, der var pakket tæt sammen i det lille rum, men det jeg så, sagde mig, at dette var noget helt enestående. Det blev aftalt, at Dykkehistorisk Selskab efterfølgende stillede med 4 mand for at gennemgå og fotografere samlingen.

Det blev en spændende dag. Der blev ved med at dukke rariteter op fra rummer. Og vores fotograf fik næsten sved på panden. Vi troede ikke vores egne øjne, da der mellem alle de spændende og sjældne ting dukkede et Rouquayrol Denayrouze apparat fra 1864 op, samt en åben hjelm der senere viste sig at være en åben Sadler hjelm fra omkring 1845. Besøget resulterede i en billedbog, hvor Dykkehistorisk Selskab efter bedste evne forsøgte at identificere udstyret. Det er vi blevet bede til med tiden.

Dykkerskolen fik organiseret samlingen i et egnet lokale. Desværre førte samlingen i en kort periode en omtumlet tilværelse, hvorunder enkelte effekter blev væk. Senere kom samlingen tilbage i lokalet, og havde nu mere karakter af opmagasinering end af en udstilling. I 2014, hvor Dykkehistorisk Selskab var vært for European Historical Diving Event på Holmen, var der mange dykkehistorisk interesserede fra Europa, der fik lejlighed til at studere samlingen. Desværre var den i en forfatning, som fik Dykkehistorisk Selskab til at tilbyde Dykkerskolen, at selskabet strukturerede samlingen og sørgede for, at den blev udstillet, som den fortjente det. Dykkerskolen sagde ja tak, og den 22. maj 2015 blev udstillingen, der nu var blevet til et museum, indviet med bl.a. deltagelse af Søværnets Tamburkorps.

Dykkehistorisk Selskab har brugt samlingen meget til illustration af artikler i Dykkehistorisk Tidsskrift. Her skulle vi ikke efterlyse en illustration i netværket, nej, vi kunne i utallige tilfælde tage til Holmen, og få billedet lige som vi ville have det – her var tingene jo.

Samlingen blev et aktiv for Søværnet og Dykkerskolen. Elever og mange besøgende ved Dykkerskolen har set samlingen, der også har været åben for offentligheden ifm. Kulturnatten. Da Dykkerskolen i 2018 var vært for NATO Underwater Working Group's årsmøde med ca. 80 deltagere herunder cheferne fra 13 dykkerskoler, vist medlemmer fra Dykkehistorisk Selskab rundt i samlingen, og her var der megen anerkendelse af denne unikke samling at hente.

Og unik det er samlingen. Mange samlinger – også større samlingen rundt om i verden – er skrabt sammen fra nær og fjern. Det er netop det, der gør Dykkerskolens samling enestående – den er ikke skrabt sammen. Langt den overvejende del af det, der er udstillet, har været anvendt i Søværnet eller afprøvet af Søværnet. – og så er der emner i denne samling, som man ikke kan se andre steder.

Ved det seneste forsvarsforlig blev det aftalt, at Dykkerskolen skal flytte fra Nyholm, og grundarealet, hvor bygningen med samlingen lå, skal sælges. Når dette sker, har Søværnet lovet at opbevare samlingen, hvilket nok vil ske i Korsør. Det er et meget stort ønske for Dykkehistorisk Selskab, at samlingen forbliver samlet. Selskabet har brugt flere hundrede timer på at registrere, dokumentere og arrangere udstillingen af denne samling, som er blevet

▲ Den gamle åben Sadler hjelm fra omkring 1845 må med rette betegnes som Dykkehistorisk Samlings kronjuvel.

set af rigtig mange mennesker. Det er bydende nødvendigt, at samlingen ikke bliver pakket sammen for derefter at blive hensat på et museumsloft. Sker dette, vil en unik mulighed for at udstille en stor del af vores dykkehistoriske og kulturelle arv gå tabt. Dykkehistorisk Selskabs håber, at samlingen på den ene eller anden måde også i fremtiden vil være åben for interesserede, og selskabet står til rådighed med råd og hjælp.

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAET 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND
MINIATUREORDENER OG MEDALJER
BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAAAND.DK

Jagtkaptajn og chef for Kongeskibet DANNEBROG, kommandør Christian Anders Nørsgaard er pr. 1. januar 2019 tildelt Kommandør af Dannebrog-ordenen af 1. grad.

Kommandørkaptajn Peter Schinkel Stamp er udnævnt til kommandør i Søværnet og tiltrådte den 1. februar 2019 som Hendes Majestæt Dronningens Jagtkaptajn og chef for Kongeskibet DANNEBROG.

Tidligere jagtkaptajn og chef for Kongeskibet DANNEBROG, kommandør Christian Anders Nørsgaard er fra den 29. januar 2019 at regne udnævnt til Kammerherre.

Orlogskaptajn Frank Erland Jensen er den 1. februar 2019 udnævnt til kommandørkaptajn og er pr. samme dato tiltrådt som chef for Center for Maritim Uddannelse og Skibssikkerhed.

Karin Buhl Slæggerup er pr. 1. februar 2019 tiltrådt stillingen som direktør for fregatten JYLLAND. Pr. 1. marts tiltrådte Karen Louise Juhl Christensen stillingen som udstillingsleder samme sted.

Orlogskaptajn Ken Nielsen er den 15. februar 2019 udnævnt til kommandørkaptajn og er pr. samme dato tiltrådt stillingen som sektionschef ved Operationsstaben.

Stabschef OPLOG FRH kommandørkaptajn John Michael Nielsen uddelte den 29. januar 2019 Hæderstegn for tro tjeneste i Søetaten, bedre kendt som "Holmens Hæderstegn" stiftet i 1801 samt Fortjenstmedaljen i Sølv stiftet i 1792 til 8 medarbejdere ved Flådestation Frederikshavn. Chefsergent Claus Just Gustafsen modtog Fortjenstmedaljen i Sølv for 40 års tjeneste i Søværnet. Korporal Brian Overgaard Madsen modtog Holmens Hæderstegn for 25 års tjeneste i Søværnet. Marinespecialist Brian Jensen modtog Holmens Hæderstegn for 25 års tjeneste i Søværnet. Marinespecialist Jan Løvenholt modtog Holmens Hæderstegn for 25 års

tjeneste i Søværnet. Elektronikmekaniker Brian Kristensen modtog Holmens Hæderstegn for 25 års tjeneste i Søværnet. Maskinarbejder Hans Bo Madsen modtog Holmens Hæderstegn for 25 års tjeneste i Søværnet. Maskinarbejder Lars Suhr Andersen modtog Holmens Hæderstegn for 25 års tjeneste i Søværnet. Varmemester Quoc Dihn Lu modtog Holmens Hæderstegn for 25 års tjeneste i Søværnet. På materielmester Steen Lindballes foto er de 8 medalje og hæderstegns modtager og stabschef OPLOG FRH opstillet foran Galionsfiguren af fregatten NIELS JUEL.

Sidste båd fra Disko

Journalist og forfatter Jacob Munkholm Jensen sendte medio februar sin fjerde roman på gaden gennem Forlaget Brændpunkt. Sidste båd fra Disko er en roman om malersvenden Busses møde med det fremmede i en tid, hvor Danmark og Grønland var én nation. Den unge malersvend iagttager under sit ophold i det lille minesamfund på Diskøen den ulighed, der på den tid var mellem lokalbefolkningen, resterne af dansk kolonialisme og det begyndende grønlandske mindreværd. Ifølge forlaget er bogen både en fortælling om håndværkerne i Grønland i midten af det 20. århundrede, men også et udsnit af historien om relationen mellem Danmark og Grønland gennem to generationer.

Romanen berører perifært myten om grønlandsskibet "Hans Hedtoft", der var udset til

at binde Danmark og Grønland sammen året rundt i alt slags vejr.

Historien om de danske håndværkeres måde at agere på i forhold til de uvante omgivelser med mange arbejdstimer og ustandselig hjemmve er god læsning, især for de mange der selv har været på civile eller militære opgaver i det store og smukke land langt oppe i Rigsfællesskabets nordvestlige hjørne.

te i dansk søfarts 3 segmenter – Søværnet, handelsflåden og fiskeriet.

SIDSTE BÅD FRA DISKO

Udgivet på Forlaget Brændpunkt. Skrevet af journalist og forfatter Jacob Munkholm Jensen. Grafisk opsætning af omslag: Søren Klok. Bogen er udgivet med støtte fra Den Grønlandske Fond. 196 sider. Pris: Trykt bog kr.229,00.

BØGER OG PUBLIKATIONER

E-bog kr. 99,00. Bogen kan bestilles hos alle landets boghandlere, købes på deres websider og købes direkte fra forlagets webshop. Yderligere oplysninger: brændpunkt.dk. ISBN: 9788793383876

Søredningsforening på Ærø er kommet godt i gang

ÆRØ SØREDNINGSFORENING BLEV STIFTET I APRIL 2017. INITIATIVTAGERNE VAR 7 ÆRØBOER, HVORAF DE 5 VAR MEDLEMMER AF MARINEFORENINGERNE I MARSTAL OG ÆRØSKØBING.

– Ærø Søredningsforening (SAR-Aerøe) er en almennyttig forening uden de store midler, fortæller bestyrelsesmedlem Jens Weiss, Marstal. – Selve opstarten og de første godkendelser var en manddomsprøve, da der skulle skaffes midler til redningsfartøj, redningsflåde, VHF, radar, brandmelderudstyr, redningsdragter og tørreskab m.m. Til de udgifter har vi søgt forskellige fonde og firmaer. Vi har i 2017-2018 modtaget kr. 405.000 fra A/S D/S Orient's Fond, SE Vækstpulje, Fionia Fond, Sydfyenske Dampskibsselskabs Fond, TrygFonden og Baimamar Fonden. Uden de midler havde vi aldrig fået foreningens fartøj i gang. Ærø Kommune bevilgede herudover kr. 200.000 til at få vores kassekredit nedbragt. Nu mangler vi bare et foreningshus. Marstal Søfartsmuseum har stillet et lokale til rådighed, men det lokale er blevet for småt til alt det udstyr, som vi har modtaget. Den sidste donation er en linekaster fra Esvagt, som giver god mening på smult vand ved alle øer og holme, siger Jens Weiss.

▲ Selv om Ærø Søredningsforenings skib og mandskab gjorde en stor indsats, stod fiskerjollen ved uheldet øst for Eriks Hale ikke til at redde. (Foto: Jens Weiss)

HJEMMEHØRENDE I MARSTAL

Fartøjet er hjemmehørende i Marstal havn, men har fast base på hele Ærø og kan dermed hurtigere dække den østlige Østersø, Langelandsbæltet og farvandet omkring Ærø med en aktionsradius på 25 sømil fra øen. Skibet er døgnbemandet af omkring 20-22 personer. SAR-Aerøe tæller i dag 22 aktive beredskabsmedlemmer. Antallet af medlemmer er over 100, der alle har en uddannelse tilknyttet søfart eller er under uddannelse på Marstal Navigations-skole.

28 OPERATIONER SIDEN APRIL 2017

Siden etableringen har skibet 28 gange assisteret skibe i nød. Værst gik det til, da en fiskerjolle brød i brand ca. ½ sømil øst for Eriks Hale ved Marstal. Da var et samarbejde med Beredskab Fyn ikke nok til at redde skibet sikkert i land. Det udbrændte totalt. Derudover har indsatsen været mangeartet. Ifølge Jens Weiss er skib og besætning Solas-godkendt. – Dette skyldes mestendels et fortrinligt samarbejde med Søby Værft, Søby Skibselektro, Esvagt, Viking i Esbjerg, Marstal Navigations-skole og Marstal Træskibsværft.

Fiskeriet er blevet bedre

Kilde, tekst og arkivfoto: Fiskeri Tidende

For skipper Leon Buhl Nielsen og den 6 mand store besætning om bord på garnfartøjet L 1 "Inger Katrine" er der et stykke tid, til de kommer frem til fiskepladsen med de omkring 600 garn. De er nemlig lige sejlet fra Hvide Sande en torsdag formiddag i begyndelsen af marts. – Vi har været inde at losse. Vi kom ind onsdag morgen med omkring 16,5 tons fisk, primært rødspætter. Krøffisk er der ikke så meget af endnu. Nu er vi så sejlet fra Hvide Sande her for en time siden, og jeg regner med, at vi er fremme ved 19-tiden i aften, siger Leon Buhl Nielsen, som glæder sig over, at der er kommet lidt mere gang i rødspættefiskeriet nu. – Det var en sej opstart i år, hvor der ikke var meget at komme efter i de to første måneder. Det ser

heldigvis ud til at være vendt nu, hvor garnfartøjerne er begyndt at få større mængder med i land her over de sidste to-tre uger, fortæller han. Besætningen skal nu ud og røgte alle 600 garn, og de skal gøre det på noget kortere tid end normalt. De plejer nemlig at være på havet en uge ad gangen, men denne tur bliver en anelse kortere. – Vi skal være inde igen mandag, så denne tur bliver lidt kortere end normalt. På trods af, at "Inger Katrine" sejler ud til en position omkring 80 mil nordvest for Hvide Sande, kan besætningen ikke sige sig fri for at være plaget af sæler. – Vi har masser af problemer med sæler. De går langs rækkerne. Og når vi haler garnene ind, kan vi godt se, at der er mange skambidte

▲ Efter en sløj start på året kom der i marts mere gang i rødspættefiskeriet for den 7 mand store besætning på L 1 "Inger Katrine".

fisk. Vi smider mange kilo ud hver gang, siger skipper, som er træt af sælerne, men som ikke har en løsning på, hvad man kan gøre. De går oftest efter krøffisken, så det er dyrt bekendtskab, men jeg ved ikke, hvad man kan gøre. At skyde dem herude, er nærmest umuligt, lyder det fra fiskeskipper Leon Buhl Nielsen.

▲ Cirka 150 personer deltog fredag den 8. marts i Randers Marineforenings 100 års-jubilæum i marinehuset, der ligger vis-a-vis Randers Havn og Gudenåen. Det er uvist, om det var beliggenheden ved Gudenåen, der inspirerede kabysholdet, men tilberedningen og serveringen af tre rygemåder for laks var en Michelin-restaurant værdig. Med forplejningsdelen på plads var der lagt op til et godt jubilæumsarrangement. Og det blev det. Samtidig står det ifølge de mange vedkommende taler klart, at Randers Marineforening gennem de 100 år har udfyldt sin plads i Kronjyllands hovedstad som en god ambassadør for Søværnet og dansk søfart i sin helhed. På det ene af Flemming Rebsdorfs foto ses tv. landsbestyrelsesmedlem i Danmarks Marineforening Charley F. Pedersen med jubilargaven fra Danmarks Marineforening. Gaven fra Foreningen til Lillebjørns Bevarelse bliver præsenteret af byrådsmedlem i Randers Kommune, Daniel Matié (nr. 2 fv.), afdelingsformand Lars Gjøttermann og formand for givnen Torben Westergaard. På det andet foto ses yngste medlem i Randers Marineforening, marineoverkonstabel Rasmus Juul Pedersen, sammen med sin farfar Leif Juul Pedersen.

◀ Distrikt 7/Fyn havde indkaldt til møde i Nyborg søndag den 17. februar 2019. Det oplyser distriktsformand Erik Jørgen Bodal.
– 40 gaster havde et godt møde, hvor landsnæstformand Søren Konradsen havde givet tilsagn om lidt undervisning i bådmandspibens anvendelse. Landskasserer Flemming Heden Knudsen tilbød sin hjælp med specifikke poster i regnskabet. Håndbog for afdelingsbestyrelser og overordnede retningslinjer for afvikling af fregatskydning i Marineforeningen var sat under debat. Prisen for frokosten og kontingentet til distriktet blev justeret. Et godt møde med god stemning, lyder det fra distriktsformanden.

På H.M. Kong Frederik IX's og H.M. Dronning Ingrid's runde og halvrunde fødselsdage lægger Roskilde Marineforening på vegne af Danmarks Marineforening krans ved kongeparrets gravsted uden for Roskilde Domkirke. Således også den 11. marts i år i forbindelse med Kong Frederik IX's 120 års-fødselsdag. Til stede ved kranselægningen var fotografen, landssekretær Birger Tykskov samt fv. afdelingsformand for Roskilde Marineforening Keld Christensen, Kristian Pedersen og afdelingskasserer Bo Christensen.

LØRDAG DEN 4. MAJ 2019:

Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" arrangerer fra lørdag den 4. til fredag den 10. maj 2019 læserrejse nummer 31. Rejsens hoveddestination er Bodensøen. Som vanligt er dagene spækket med en række militærhistoriske og kulturelle oplevelser, når vi under turen besøger Tyskland, Østrig, Liechtenstein og Schweiz.

SØNDAG DEN 5. MAJ 2019:

Ebeltoft Marineforening afholder en højtidelighed ved afdelingens mindesten på havnen i Ebeltoft til minde om freden den 5. maj 1945.

LØRDAG DEN 18. MAJ 2019:

Danmarks Marineforening afholder Sendemandsmøde i Randers.

TIRSDAG DEN 28. OG SØNDAG DEN 29. MAJ 2019:

Hendes Majestæt Dronningens sommertogt 2019 om bord på DANNEBROG starter i Køge Kommune.

FREDAG DEN 31. MAJ 2019:

Hendes Majestæt Dronningen ankommer på sommertogt 2019 til Nyborg Kommune.

LØRDAG DEN 15. JUNI 2019:

Blandt Danmarks-Samfundet mange tiltag i forbindelse med Dannebrog's 800-års jubilæum indgår blandt andet et stort Flagarrangement i København. Flag og faner fra hele landet føres fra Den Kongelige Livgardes Kaserne ved Rosenborg Slot gennem det indre København til opstilling på Rådhuspladsen, hvor der er tilrettelagt et omfattende arrangement.

SØNDAG DEN 8. SEPTEMBER 2019:

I anledningen af Holmens Kirkes 400 års jubilæum afholdes kl. 10.30 en stor festgudstjeneste med deltagelse af Kongehuset med flere. Her vil Holmens Kantori uropføre en lovprisningsmotet skrevet til lejligheden af den danske komponist Bent Sørensen.

TJEK ARRANGEMENTERNE I DE LOKALE MEDIER SAMT HJEMMESIDER

... Som et element i Danmarks-Samfundets landsdækkende 2018/2019-projekt Dannebrog 800 åbnede Dansk Plakatumuseum i Den Gamle By i Aarhus den 24. januar 2019 udstillingen "Folkets flag. Plakater med Dannebrog". Ved receptionen faldt nærværende tidsskrifts opmærksomme redaktør over denne smukke og tidstypiske plakater fra Dansk Sørestaurations-Forening. Det, der triggede iagttageren, var titlen "Sørestaurations Koge-Udstilling af danske og islandske produkter". Vi lader den lige stå et øjeblik: Koge-Udstilling...

▲ (Foto: Kamma Mogensen, Den Gamle By)

... I forbindelse med en omtale i december 2018-udgaven af nærværende tidsskrift omkring Grenaa Marineforenings planer om sammen med Norddjurs Kommunes veteraner at oprette et Travalje-udvalg, fremgik det af informationerne fra Grenaa, at afdelingen fra Flådestation Frederikshavn har modtaget en ældre travalje. I den anledning gør minør- og minedykker i Søværnet (P), Christian Koudal fra Ebeltoft Marineforening, opmærksom på, at det var Ebeltoft Marineforening, der fik doneret 2 stk. 12 mands travaljer.

— Efterfølgende udarbejdede vi et lånedokument på den ene travalje, så vores gode naboforening vederlagsfrit kunne låne den i overensstemmelse med dokumentet, oplyser Christian Koudal og uddyber: — Vi skal selvfølgelig overholde donationsdokumentet, der fulgte med de 2 travaljer, og ifølge dem må travaljerne ikke sælges eller gøres til genstand for anden indtjening.

... Vi har i forbindelse med temaet 60 år efter forliset af "Hans Hedtoft" modtaget følgende fra kommandørkaptajn (P) Leif Rostgaard Sørensen:

— Som tidligere chef for orlogskutteren SKARVEN (1962-63) og inspektionsskibene VÆDDEREN og HVISBJØRNEN (1975-77) har jeg med stor interesse læst artiklen på side 16-17.

Der har desværre sneget sig en fejl ind. Det var den noget ældre orlogskutter TERNEN, som i 1957 forliste ved Ravn Stor Ø, hvor besætningens 7 mand alle omkom. SKARVEN blev i 70'erne overført til Færøerne, hvor kutteren forliste og sank uden tab af menneskeliv.

Etableringsparade i 3. Eskadre

*Tekst og foto: Katrine Juul Kjer Petersen,
Cand. Mag. Kommunikationsrådgiver 3.
ESKADRE
Stab, Myndighedskoordinering*

I kølvandet på det seneste Forsvarsforlig, og indførelsen af Nyordningen i det danske forsvar, har Søværnet igen fået en 3. Eskadre. Fra den 1. januar 2019 var myndigheden en realitet, og det blev fejret med en etableringsparade, hvor Forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen var på besøg, på Flådestation Frederikshavn den 7. februar.

3. Eskadres operative opgaver har særligt fokus på farvandene omkring Danmark, herunder overvågning, suverænitetshævdelse og civilt relaterede samfundsnyttige maritime opgaver, i hele rigsfællesskabet. 3. Eskadre udgør grundstammen i den maritime overvågning af danske farvande, derfor har eskadren patrulje- og skolefartøjerne, miljøskibe og -fartøjer samt Kystredningstjenesten og Søværnets Overvågningsenhed under sig.

Eskadrens arbejdsopgaver favner, som nævnt, både militære og civile opgaver, der skal løses på den mest professionelle måde. De militære opgaver omfatter, eksempelvis, militært forsvar, farvandovervågning, suverænitetshævdelse og eftersøgnings- og redningsopgaver samt særlig hjælp til politiet. De civile opgaver omfatter, eksempelvis, eftersøgnings- og redningstjeneste, støtte til sikker afvikling af skibstrafik og hjælp til politi, SKAT, redningsberedskabet m.v. samt maritim miljøovervågning, -håndhævelse og forureningsbekæmpelse i de danske farvande.

Paraden forløb planmæssig med stor opbakning fra både Forsvarsministeriet, Forsvarskommandoen og Frederikshavns kommune, men også fra de ansatte i 3. Eskadre, hvor mange var taget vejen fra Korsør for at komme godt i gang med arbejdet i den nye myndighed. Efter paraden kunne man lære sine nye kollegaer at kende samt fejre oprettelsen yderligere ved en reception i messerne på Flådestationen.

I kølvandet på det seneste Forsvarsforlig, og indførelsen af Nyordningen i det danske forsvar,

▲ Mange af eskadrens ansatte deltog i paraden.

▲ Eskadrechef, Kommandør Steen Engelbrecht Pedersen, fortæller de fremmødte om sine visioner for 3. Eskadre.

har Søværnet igen fået en 3. Eskadre. Fra den 1. januar 2019 var myndigheden en realitet, og det blev fejret med en etableringsparade, hvor Forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen var på besøg, på Flådestation Frederikshavn den 7. februar.

3. Eskadres operative opgaver har særligt fokus på farvandene omkring Danmark, herunder overvågning, suverænitetshævdelse og civilt relaterede samfundsnyttige maritime opgaver, i hele rigsfællesskabet. 3. Eskadre udgør grundstammen i den maritime overvågning af danske farvande, derfor har eskadren patrulje- og skolefartøjerne, miljøskibe og -fartøjer samt Kystredningstjenesten og Søværnets Overvågningsenhed under sig.

Eskadrens arbejdsopgaver favner, som nævnt, både militære og civile opgaver, der skal løses på den mest professionelle måde. De militære

▲ Kommandørkaptajn Kim Møller Nielsen Juhl hilser på Forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen, der derefter inspicerer geledderne.

opgaver omfatter, eksempelvis, militært forsvar, farvandovervågning, suverænitetshævdelse og eftersøgnings- og redningsopgaver samt særlig hjælp til politiet. De civile opgaver omfatter, eksempelvis, eftersøgnings- og redningstjeneste, støtte til sikker afvikling af skibstrafik og hjælp til politi, SKAT, redningsberedskabet m.v. samt maritim miljøovervågning, -håndhævelse og forureningsbekæmpelse i de danske farvande.

Paraden forløb planmæssig med stor opbakning fra både Forsvarsministeriet, Forsvarskommandoen og Frederikshavns kommune, men også fra de ansatte i 3. Eskadre, hvor mange var taget vejen fra Korsør for at komme godt i gang med arbejdet i den nye myndighed. Efter paraden kunne man lære sine nye kollegaer at kende samt fejre oprettelsen yderligere ved en reception i messerne på Flådestationen.

Det får du hos GF

1 Del i overskuddet på alle dine forsikringer.

Hvert år gør vi regnskabet op, og kunderne deler overskuddet. Vi trækker din andel fra i din pris for det kommende år.

2 Personlig og nærværende rådgivning.

Som kundeejet selskab har vi en særlig forpligtelse til at yde god service. Derfor går vi ekstra langt for at give god sagsbehandling, når skaden sker.

3 Et lokalt kontor tæt på dig.

Vi har kontorer i hele landet, så du er aldrig langt fra din lokale GF-afdeling.

4 Rabat, når du samler flere forsikringer hos os.

Hos GF belønner vi dig, hvis du samler flere forsikringer hos os.

5 Stærk autohjælp.

Har du din bilforsikring i GF, kan du for 350 kr. om året udvide forsikringen med vores fordelagtige autohjælp.

Det er nemt at skifte til GF

Du skal ikke selv gøre noget, når du vil skifte til GF. Vi klarer nemlig det hele og opsiges også dine nuværende forsikringer. Vil du høre mere om fordelene ved at være forsikret i GF? Så kontakt os på tlf.: 49 17 01 94 og få et uforpligtende tilbud.

GF Officerer og Civile under Forsvarsministeriet

Strandvejen 59 · 2100 København Ø · Tlf. 49 17 01 94 · www.gf-officerer.dk

GF Officerer og Civile under Forsvarsministeriet tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

Danmarks Marineforening

Der indkaldes herved til ordinært

Sendemandsmøde

i henhold til vedtægternes § 16

Lørdag den 18. maj 2019 kl. 11.30

I Fritidscenteret, Vestergade 15, 8920 Randers
med dagsorden i henhold til vedtægternes § 18:

1. Valg af dirigent.
2. Godkendelse af forretningsorden.
3. Landsbestyrelsens årsberetning.
4. Fremlæggelse af det reviderede årsregnskab til godkendelse og decharge.
5. Landsbestyrelsens forslag:
 - a. Forslag til ændring af vedtægternes § 22. stk. 4.
6. Indkomne forslag:
 - a. Bekræftelse af mødested for 2020 Svendborg MF – 2021 Skagen MF.
 - b. Mødested for 2022: invitation fra Esbjerg MF og Horsens MF.
7. Fremlæggelse af budget samt fastsættelse af kontingent og indskud for det kommende kalenderår:
 - a. Kontingent.
 - b. Indskud.
8. Valg til Landsbestyrelse, herunder meddelelse om distriktsvalgte landsbestyrelsesmedlemmer:
 - a. Valg af landskasserer.
 - b. Valg af landsformand.
 - c. Meddelelse om valg af distriktsformænd i distrikterne III, IX og XII.
9. Valg af 2 revisorer og 1 revisorsuppleant:
 - a. Valg af revisorer.
 - b. Valg af revisorsuppleant.
10. Eventuelt
 - a. Drøftelse af principielle spørgsmål af almen interesse fra afdelingerne.
 - b. Øvrigt eventuelt.

JENS OLE LØJE JENSEN
Landsformand

Sendemandsmøde i Randers

I bededagsferien er Randers Marineforening for fjerde gang vært for sendemandsmødet i Danmarks Marineforening

Danmarks Marineforenings 107. sendemandsmøde afholdes lørdag den 18. maj 2019 i Randers Fritidscenter. Det er 4. gang, at Randers Marineforening er tovholder og arrangør af det sociale arrangement i forbindelse med sendemandsmøder i den kronjyske købstad. Første gang var i 1944, hvor mødet foregik i Håndværker- og Industriforeningen den 14. maj. Samme lokalitet lagde lokaler til ved arrangementet den 9.

maj 1965, mens sendemandsmødet i 1979 blev holdt i Helligåndshuset den 20. maj. Så erfaringsballasten er på plads, når sendemænd og ledsagere fra hovedparten af Danmarks Marineforenings 75 lokalafdelinger i bededagsferien anduver byen for dels at deltage i beslutningsprocessen i Marineforeningens øverste politiske organ, og dels at deltage i et omfattende og spændende ledsagerprogram.

- ▲ At Randers Marineforening gennem mange år har været en del af gadebilledet i Randers, vidner ovenstående maleri om. Fastelavnsskibet var fra sidst i 1700-tallet og frem til 1966 en årlig social indsamlingsevent arrangeret af Randers Skipperlav og den lokale Bombebøsse. I 1947 blev Randers Marineforening medlem af arrangørkredsen. Maleriet er på et tidspunkt skænket til Marineforeningen af Oliver Holst og hænger nu i Brøndby Marineforenings stue i marinehuset i Brøndby.

Velkommen til Randers

Af Torben Hansen, borgmester, Randers Kommune.

Hvor å bliver til hav, hvor det ferske bliver salt. Det er essensen af Randers Kommune både bogstaveligt og i overført forstand. Og derfor giver det særlig god mening, at vi i år kan byde hjertelig velkommen til sendemandsmøde for Danmarks Marineforening - en forening, hvor jeg selv nyder at være medlem af den lokale Randers Marineforening, der netop har holdt 100 års-jubilæumsreception. For når først man har oplevet fællesskabet i Marineforeningen, den fælles interesse for søfart og søværn, så går det i blodet. Det ved I jo. Jeg ser frem til at møde jer den 17. maj og ønsker jer et godt sendemandsmøde.

Jeg håber også at se jer igen her på egnen. Her elsker vi vandet - både det ferske og salte, som præger egnen fra åens glitrende vand til fjordens vidtstrakte vej mod Kattegat. Her brugte vikingerne datidens motorvej, vandvejen, til at handle på tværs af bosteder. Og her ved deltaet for landets eneste flod, eller der hvor Gudenåen møder Randers Fjord, valgte nogen for cirka 1.000 år siden at slå sig ned. Det blev kimen til Randers, som gennem tiden udviklede sig til et centrum for handel, industri og produktion. Vi sejler stadig, og dagligt byder vores travle Randers Havn velkommen til skibe i alle størrelser. Både handelsskibe og Søværnets skibe kommer forbi. Jo, vi har en lang historie tæt forbundet med skibsfart. Tilbage i 1946 anmodede Randers om tilladelse til at adoptere fregatten Niels Ebbesen. Det matchede på

▲ Randers set fra øst, hvor Randers Havn ligger for enden af Randers Fjord. Hvor Randers ligger, mødes Gudenåens udløb med Randers Fjord.

fornemmeste vis frihedskæmperen, som vi her i Randers sætter stor pris - hans statue står på Rådhuset. Det blev begyndelsen på en lang tradition, hvor Søværnets skibe blev adopteret af danske byer og kommuner. Vi fortsatte traditionen, da Randers adopterede korvetten Niels Juel fra 1980-2009. Faktisk har vi stadig skibsklokken hængende med Niels Juel indgraveret. Vi har følt tætte relationer til begge skibe, og navnepladerne hænger hos Randers Marineforening. Vores nyeste adoption er det tredje skib i Knud Rasmussen-klassen, nemlig inspektionsfartøjet Lauge Koch, som gør tjeneste i Nordatlanten ved Færøerne og Grønland. Jeg har selv haft den store fornøjelse at være gæst en uges tid på Lauge Kochs søsterskib, Knud Rasmussen, i de samme grønlandske farvande. En stor oplevelse, der har fæstnet sig.

Når tiden tillader det, har jeg altid nydt en kajakture på enten Randers Fjord eller Gudenåen. Der er så mange oplevelser forbundet med vandet. De spændende ture på Gudenåen, forbi udsigten til Randers, der med sine røde tegltage breder sig op over bakkerne, videre ind gennem fjordens sivjungler, forbi småøerne, fuglelivet og sælerne på bankerne langs fjorden og ved fjordens munding. Sommetider afbrydes stilheden af marsvinenes blåst. I 2018 blev fjorden til Naturpark Randers Fjord og dermed et enormt område, hvor vi både værner om naturen, dyrelivet og sikrer gode adgangsforhold for alle.

Det er i kraft af vandvejen, sejlads og handel gennem tiderne, at vi her har mødt andre folkeslag, venner og bekendte, og det er i kraft af den lange historie, at vi har udviklet et helt særligt fællesskab, som I er velkomne i. Randers er i dag blandt landets største byer og byder på et væld af oplevelser, spændende kulturinstitutioner og gode prisbelønnede spisesteder. Kom endelig igen, og oplev både en kopi af Elvis' hjem, Memphis Mansion, Randers Regnskov, de spændende kunststillinger på Randers Kunstmuseum, eller nyd en koncert på Værket eller teater på Randers Egnsteater, hvor forestillinger bliver Reumert-nominerede. I må heller ikke glemme, at Randers har en yderst velbevaret middelaldermidby, hvor de velholdte huse fra 1500-1800-tallet både byder på historiske vingesus og en god handel i de krogede middelaldergader. Her er vi nemlig kendt for både de gode butikker og en helt særlig venlig service. Samtidig er det oplagt at gøre Randers til base for flere oplevelser på egnen, hvor en perlerække af hyggelige småbyer og smukke naturområder ligger klar til jeres besøg - og hvor der også gemmer sig udflugtsmål som produktion af internationalt prisbelønnet æblevin og andre kulinariske oplevelser. Velkommen her - og velkommen retur, når I opdager, at I slet ikke blev færdige med Randers.

”Randersledes” social event

Afdelingsformand Lars Gjøttermann har sammen med den øvrige bestyrelse som lovet på Sendemandsmødet 2018 skruet et slagkraftigt program sammen omkring årets store event.

– Med en kulinarisk udvidet kammeratskabsaften fredag og ingen festmiddag lørdag glæder bestyrelsen og resten af medlemmerne i Randers Marineforening sig til at afholde et ”Randerledes” socialt arrangement i forbindelse med Danmarks Marineforenings sendemandsmøde i bededagsferien 2019, lyder det fra afdelingsformanden.

Bestyrelsen i Randers Marineforening er anno 2019 som følger: Siddende fra venstre Allan Hansen, Lars Gjøttermann og Torben Bruzen. Stående bagest fra venstre John Albert Pedersen, Kent Brandstrup, Jens Kjærsgaard Olesen og Leif Valbjørn Christensen.

Det sociale program i forbindelse med Sendemandsmødet 2019 omfatter:

FREDAG DEN 17. MAJ:

- kl. 1000 til 1600: Marinestuen er åben.
- kl. 1400: Landsbestyrelsen med flere modtages på Rådhuset.
- kl. 1730 til 2300: Kammeratskabsaften i Pakhuset, Kulholmsvej 4

LØRDAG DEN 18. MAJ:

- kl. 0900 til 0945: Gudstjeneste i Sct. Mortens Kirke ved orlogsprovst Ejgil Bank Olesen.
- kl. 1000: March fra Sct. Mortens Kirke
- kl. 1000: Ledsagerturen starter fra Sct. Mortens Kirke
- kl. 1130: Sendemandsmøde i Randers Fritidscenter, Vestergade 15
- kl. 1600: Ledsagerturen afsluttes.
- kl. 1730: Velkomstdrinks i Marinestuen. Herefter helstegt pattegris.

SØNDAG DEN 19. MAJ:

- kl. 0900 til 1400: Marinestuen er åben.

Danmarks-Samfundet og Dannebrog 800

Danmarks-Samfundet har siden 1908 virket som inspirator for danskernes kendskab til og forståelse for Dannebrogens betydning som nationalt samlingsmærke og symbol. Efter en svær start fik foreningen et folkeligt gennembrud i 1912. Dette år blev Valdemarsdag den 15. juni udnævnt til en officiel dansk flagdag. I den forbindelse fik Danmarks-Samfundet af Kong Christian X kongelig tilladelse til at sælge små dannebrogssflag, der kunne sættes på overtøjet. Flaget fik navnet Valdemarsflaget og indgik i landsindsamlingen på dagen den 15. juni, der samtidig fik navnet Valdemarsdag. Med Dannebrog 800-eventen markerer Danmarks-Samfundet fra ultimo 2018 og frem til udgangen af 2019, 800 årsdagen for myten om Dannebrog.

Tak til Danmarks Marineforening

Af landsformand Erik Fage-Pedersen

Tilslutningen til Danmarks-Samfundet har gennem tiderne været svingende stærkt afhængig af den inden- og udenrigske situation. Men heldigvis har opbakningen fra Danmarks Marineforenings landsbestyrelse og fra de mange lokale marineforeninger altid været stærk. Vi er meget taknemmelige for den store støtte og hjælp, vi møder, når vi kalder på foreningernes deltagelse. De møder altid op, når der er behov for at fejre en begivenhed eller hædre nogen med en flot faneborg. Jeg ser frem til at møde rigtig mange af jeres flag på Rådhuspladsen på Valdemarsdag, lørdag den 15. juni. Som pensioneret søofficer glæder det mig altid at se det orlogsrøde flag, så mød talrigt op!

Historien om Dannebrog

- Det eneste, der er nægelfast i historikken om det danske nationalflag Dannebrog, er datoen 15. juni 1219. Sagnet om, at flagets tilsynkomst på himlen under Valdemars 2 Sejrs kamp på denne dato ved Lyndanisse mod de hedenske estere var med til at styrke indsatsen fra de danske krigere, beskrives først af samtidige historikere i begyndelsen af 1500-tallet.
- Meget tyder på, at det var Valdemar 4. Atterdag, der regerede fra 1340 til 1375, der begyndte at bruge korsflaget som banner. Den ældste afbildning af et rødt banner med et hvidt kors i findes således i den nederlandske (hollandske) våbenbog Armorial Gelre, som udkom i årene efter 1370.
- Under de europæiske korstog i år 1100-1300 blev korset - for at markere at man kæmpede for den kristne tro - et udbredt og populært symbol. De to ridderordener, der opstod i forbindelse med korstogene, havde hver deres farvesammensætning. Tempelriddernes flag var med rødt kors på hvid bund, mens Johanniter-ordenen brugte et hvidt kors på rød bund, uden at det i øvrigt havde noget med Danmark eller Dannebrog at gøre.
- I 1347 besøgte Valdemar Atterdag på tilbagevejen fra sin pilgrimsrejse til Jerusalem den tysk-romerske kejser Ludvig 4. af Bayern, der på det tidspunkt brugte et rødt banner med hvidt kors som sit mærke. Det formodes derfor, at Valdemar Atterdag for at vise sin tilknytning til den bayerske kejser, som han følte sig meget knyttet til, efterfølgende begyndte at føre samme banner.
- Der er en del usikkerhed om regenternes brug af Dannebrog i 1400-tallet. Det er dog givet, at da Erik af Pommern i 1438 forlod Danmark for at slå sig ned som sørøver på Gotland blandt meget andet fra rigets skatte på Kalundborg Slot medbragte et "banner, som kaldes dannebrog".
- Stifteren af den danske orlogsflåde Kong Hans gjorde flittigt brug af Dannebrog. Således er flaget en del af borten af kroningskåben fra 1483. Han medbragte også en dannebrogsfane, da han ville erobre den lille stat Ditmarsken. Det gik dog ikke som planlagt. Ditmarskerne vandt og erobrede blandt andet den medbragte fane.
- Det var også i 1500-tallet, at Dannebrog blev benyttet som nationalitetsmarkering på orlogsflåden, der blev etableret i august 1510. Handelsflåden overtog i samme århundrede flaget som identifikationsmærke.
- Den pertentlige Christian 4. indførte i 1625 en bestemmelse om, at kun de kongelige besiddelser såsom slotte og fæstninger samt flådens skibe måtte føre splitflag. Inden da havde han beordret en opsplitning af Dannebrog i flere former. Det todelte splitflag, vimplen samt det rektangulære stutflag.
- Den øgede verdenshandel i 1700-tallet bragte danske orlogs- og handelsskibe rundt på verdenshavene på togter til de danske oversøiske besiddelser. På alle befæstningsanlæg og skibe blev Dannebrog brugt som tegn på den danske konges suverænitæt og magt.
- I 1731 blev der fastlagt et særligt kongeflag. I 1743 fik orlogsflåden sit eget flagreglement, mens der i 1748 kom en forordning om handelsflaget.
- Omkring århundredeskiftet mellem 1700 og 1800-tallet ændrede danskerne holdning til Dannebrog. Befolkningen fik en stigende loyalitetsfølelse for flaget og ikke kun for kongen. Det var de første skridt i retning af at gøre Dannebrog til folkets flag.
- Selv om Frederik 6. i 1834 udstedte et forbud mod, at almindelige danskere måtte bruge Dannebrog, oplevede man blandt befolkningen en stigende brug af flaget. Den massive anvendelse af flaget som et positivt nationalsymbol kulminerede i første omgang ved de danske troppers ankomst til København efter den sejrige krig 1848-1850.
- To markante 1900-tals begivenheder i den danske historie slog for alvor Dannebrogens betydning som et samlende nationalsymbol fast: Genforeningen med Nordslesvig/Sønderjylland i 1920 samt besættelsesårene 1940-1945.
- I dag er det stort set umuligt at finde en begivenhed på dansk jord, der ikke på den ene eller anden måde giver lejlighed til at bruge landets nationalsymbol – Dannebrog.

Dannebrog — legende og historie gennem 800 år

Danmarks-Samfundet

Danmarks-Samfundet har siden 1908 virket som inspirator for danskernes kendskab til og forståelse for Dannebrogens betydning som nationalt samlingsmærke og symbol.

Efter en svær start fik foreningen et folkeligt gennembrud i 1912. Dette år blev Valdemarsdag den 15. juni udnævnt til en officiel dansk flagdag. I den forbindelse fik Danmarks-Samfundet af Kong Christian X kongelig tilladelse til at sælge små dannebrogflag, der kunne sættes på overtøjet. Flaget fik navnet Valde-

marsflaget og indgik i landsindsamlingen på dagen den 15. juni, der samtidig fik navnet Valdemarsdag.

Hermed var grundstenen lagt til Danmarks-Samfundets nuværende folkelige popularitet og gennemslagskraft. Salget af Valdemarsflaget har gennem årene bidraget med to cifrede millionbeløb, der fortrinsvis bruges til anskaffelse af flag og faner, der efter ansøgning doneres til blandt andet idrætsforeninger, ung-

domskorps, skoler og børnehaver, veteran- og soldaterforeningen samt danske foreninger i udlandet.

Det omfattende arbejde udføres med en enkeltmandsadministration i Idrættens Hus i Brøndby bakket op af mange frivillige fra den store medlemskreds, der blandt mange andre omfatter DGI, tidligere Danske Gymnastik- & Idrætsforeninger.

Dannebrog 800

Blandt de mange forskellige events, der hen over 2019 arrangeres i Danmark, bliver markeringen af Dannebrogens 800 års-jubilæum den 15. juni et af højdepunkterne. Her kulminerer en række løbende arrangementer med en folkefest i det indre København.

Begivenheden omfatter en flag- og faneborg, der med flere hundrede deltagere fra hele landet bevæger sig gennem København til festgudstjeneste i Københavns Domkirke efterfulgt af parade med royal deltagelse på Rådhuspladsen og festarrangement i København Rådhus.

FESTEN STARTEDE ALLEREDE I 2018

Markeringen af 800-året startede allerede i 2018 med tilrettelæggelse af det omfattende koncept Dannebrog 800. Konceptet omfatter en lang række tiltag, der kommer godt rundt i alle hjørner af eventplatformen - en landsdækkende plakatkonkurrence for unge designere, fremstilling af jubilæumsspecialøl i samarbejde med Grauballe Bryghus, udsendelse af jubilæumsfrimærker, udsendelse af jubilæumsbøger og -sangehæfter, samarbejde med

en række private og offentlige organisationer samt etablering af et stort selvstændigt digitalt univers. Alt dette er blot nogle af de mange begivenheder, der allerede nu er igangsat for at fortælle danskerne, at år 2019 er 800-året for fortællingen om den betydning, som Dannebrog havde for at skabe den gnist hos Valdemar Sejrs krigere, der gjorde, at de efterfølgende vandt slaget ved Lyndanisse i Estland den 15. juni 1219.

DISTRIKT I

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktsformand: Gert Allan Larsen
Maglemosevej 33, Marbjerg, 2640 Hedehusene
Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: gert-allan@larsen.dk
*Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København,
Brøndby, Frederiksberg, Ishøj, Godthåb og Bornholm*

DISTRIKT II

NORDSJÆLLAND

Distriktsformand: Palle Pedersen
Rypevænget 109, 2980 Kokkedal
Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: jytpal@gmail.com
*Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested,
Frederikssund og Frederiksværk*

DISTRIKT III

VESTSJÆLLAND

Distriktsformand: Jens René Jensen
Rosenvænget 14, 4220 Korsør
Tlf.: 51 90 81 81, E-mail: jrjensen.post@gmail.com
*Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk,
Korsør og Skælskør*

DISTRIKT IV

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktsformand: Henrik Marrill Christiansen
Grønsundvej 17, 4780 Stege
Tlf.: 51 23 50 70, E-mail: hmc.stege@mail.dk
*Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns,
Haslev, Nakskov og Nykøbing Falster*

DISTRIKT VII

FYN

Distriktsformand: Erik Jørgen Bodal
Gl. Nybyvej 25, Troense, 5700 Svendborg
Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: erik@bodalenergi.dk
*Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens,
Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg,
Langeland og Middelfart*

DISTRIKT IX

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktsformand: Per Dichmann Hansen
Mågen 9, 6270 Tønder
Tlf.: 22 48 88 43
E-mail: dmfdistriktsosjylland@gmail.com
*Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Graasten, Sønderborg,
Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa og Vejle*

DISTRIKT X

MIDTJYLLAND

Distriktsformand: Lars Gjøttermann
Karetmagervej 51, 8920 Randers NV
Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: gjaet@post.tele.dk
*Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltøft, Viborg,
Horsens, Samsø og Skanderborg*

DISTRIKT XI

NORDVESTJYLLAND

Distriktsformand: Per Toftum Larsen
Søndervænget 14, Jebjerg, 7870 Roslev
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: pertoftum@live.dk
*Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande,
Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn
og Struer*

DISTRIKT XII

NORDJYLLAND

Distriktsformand: Charley F. Pedersen
Ringdrosselvej 14, 9310 Vodskov
Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: cfp@post.tele.dk
*Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals,
Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro*

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

ASSENS***assens-marineforening.dk***

Under titlen "Fra dæksdreng til kaptajn på containerskibe i rederiet A.P. Møller-Mærsk" kom Jens Christian Christiansen godt omkring sin karriere i den danske handelsflåde, da han i februar holdt foredrag under kammeratskabsaftenen i Assens Marineforening. Med start på søfartsskolen i Svendborg, skoleskib, værnepligtig i Søværnet og efterfølgende containerskibene i A. P. Møller-Mærsk, sluttede han sit arbejdsliv til søs som skibsfører på rederiets dengang største containerskib. Ifølge Ib Helm-Petersen blev en lang aften med mange faktuelle ting godt suppleret af skafning fremstillet af kabyssens fremragende besætning. Generalforsamlingen forløb i god ro og orden. Et forslag om en 50%-forhøjelse af priserne på drikkevarer blev vedtaget.

BOGENSE***bogensemarineforening.dk***

Ved generalforsamlingen den 22. februar blev Allan Flemming Asmussen nyvalgt til bestyrelsen i Bogense Marineforening. Ved samme lejlighed blev Tommy Pedersen udnævnt til årets mariner i afdelingen. Det oplyser afdelingsformand Carl Albert Johansen.

Ellers havde Bogense Marineforening stor fornøjelse af VM i cykelcross, der blev afviklet i den nordfynske havneby i dagene 2. til 3. februar. I en presseinfo fortæller bestyrelsen, at det var et kæmpe arrangement med ca. 17.000 tilskuere og mange forskellige nationaliteter.

— Stævnet blev vist på tv til omkring 40 millioner tv-seere. Søndag havde vi besøg af Kronprinsen, som overrakte medaljerne. Bogense Marineforening har en flot flagmast ved havnen, som i sin tid blev designet af Ejler Pedersen, der ejer Bogense skibsværft. I dagens anledning havde vi hejst flaget. Det så flot ud - også på tv, når det kom med på billedet - med Dannebrog vejende mod en skyfri himmel. Et smukt syn, som man jo kun kan være stolt af.

I forbindelse med sejladsen Fyn Rundt ultimo juli, et lokal By night-event samt Rosenfestival den 3. og 4. august benytter afdelingen Danmarks Marineforenings funktionelle udstillingssæt som platform for en aktiv medlemshvervning og promovering af Bogense Marineforening.

BORNHOLM

Ifølge bestyrelsen i Bornholms Marineforening er der nu indgået en overgangs aftale med udlejer af de lokaler, som afdelingen benyttede som marinestue. Aftalen indebærer, at afdelingens forskellige ejendele kan opbevares i en 45 fods trailer samtidig med, at huset stadig kan benyttes til forskellige arrangementer. Selv om der ultimo februar er usikkerhed om, hvordan afdelingen skal køre videre, er bestyrelsen efter det oplyste ved godt mod.

BRØNDBY***brøndby-marineforening.dk***

Bestyrelsen i Brøndby Marineforening har et ønske om at markere sig som en tydelig del af kulturtilbuddet i Brøndby Kommune. Indtil videre har de ifølge afdelingsnæstformand Kim von Wowern i februar haft besøg af 65 gæster fra Brøndby Kunstforening. Efter velkomst ved afdelingsformand Michael Pedersen fortalte Carl Rasmussen om Brøndby Marineforening og Marinegårdens historie afsluttende med fortællingen om afdelingens maritime kunstværker.

— Ib Ketler, Kurt Damsted og Erik Tofte hjalp til med at få det praktiske til at køre, fortæller Kim von Wowern, der også oplyser, at Brøndby Marineforening i juni stiller Marinegården til rådighed, når starten går til Store Cykeldag, og at afdelingen til oktober igen deltager i Kulturnat-eventen i Brøndby Kommune.

EBELTOFT***marineforeningen-ebelt.dk***

Slupkoret oplevede en publikumssucces ved deres sidste optræden i sæsonen 2018. Ifølge Peter Brøgger var over 300 mødt frem til korets julekoncert på torvet i Ebeltøft den 23. december.

Navigatorstuderende på SIMAC i Svendborg og medlem af Ebeltøft Marineforening Ea Vinkel, har modtaget et legat på kr. 2.000 fra Ebeltøft Marineforenings Fond. Overrækkelsen foregik i forbindelse med kammeratskabsaftenen i januar, hvor legatmodtageren holdt foredrag om sin tid som kadet i Mærsk.

Arbejdet med fremstillingen af afdelingens nye flagspil er under ledelse af Christian Koudal i god gænge. Ellers er bestyrelsen sammen med de lokale afdelinger af Danmarks-Samfundet og Våbenbrødrene i gang med planlægningen af fejringen af 800 års-dagen for myten om Dannebrog den 15. juni 2019.

Skyttelavet:

I skrivende stund er skytterne under hård træning til Landsskyttestævnet i Esbjerg den 17. marts. Makkerskydningerne i januar og februar fik i januar Ib Rørmann og Svend Rasmussen som vindere, mens Erik Lyager og Steen Zacho i februar vandt kategori 1. Her blev Kaj Birk Jensen og Finn Adamsen først i kategori 2.

— Vi håber på flere deltagere til de kommende makkerskydninger, lyder det fra Peter Brøgger.

ESBJERG***marineforeningen-esbjerg.dk***

Med 115 deltagere til nytårskuren var alle pladser i marinehuset besat. Det fortæller Nils Brandt Petersen, der også oplyser, at bankoaftenen i januar var godt besøgt.

Marineforeningsafdelingerne i Ribe, Fanø og Esbjerg har gennem den store distriktsavis Ugeavisen Esbjerg annonceret efter nye medlemmer. Ifølge afdelingsformand John Koudal Esbjerg Marineforening har det givet flere henvendelser, hvoraf en i skrivende stund har søgt om optagelse. Godt 100 medlemmer deltog den 2. februar i generalforsamlingen, der med distriktsformand Per Dichmann Hansen som ordstyrer blev afviklet i god ro og orden afsluttende med skafning og hyggeligt samvær.

FANØ***fano-marineforening.dk*****FREDERIKSHAVN**

Der er stor ros til arkivar Erik Christensen fra Nordjyllands Kystmuseum fra deltagerne ved hans foredrag i marinehuset i februar.

— Erik Christensen fortalte bredt, længe og med entusiasme om Frederikshavns Havns start og udvikling frem til nutidens moderne havn, fortæller Torben Madsen.

▲ Frederiksværk Marineforenings model af turbåden MS "Frederikke" ex. flådeskibet HØNEN er hele 2019 med i udstillingen Modeller på podier i Ebeltøft.

▲ Afgående afdelingsformand i Faaborg Marineforening Hans Johansen (tv.) ønsker Ralf Jørgensen tillykke med 50 års-medlemseblemet.

Han oplyser også, at Officersklubben Tordenskiold, Flådestation Frederikshavns Venner af Tordenskiold i januar holdt deres årlige komsammen med torskespisning i marinestuen.

39 stemmeberettigede medlemmer deltog den 23. februar generalforsamlingen.

– Et dejligt stort fremmøde, lyder det fra Torben Madsen, der uddyber:
– Generalforsamlingen blev afviklet i god ro og orden. Chris Sørensen styrede den som altid med dygtighed, og formandens beretning blev godkendt efter god debat. Og selv kassererens afregning af årsregnskabet og status blev enstemmigt godkendt.

Den nye bestyrelse i Frederikshavn ser nu således ud: afdelingsformand Hans Jørgen Westermann, kasserer og banjemester Preben Olsen, næstformand og sekretær Torben Madsen samt bestyrelsesmedlemmerne Ivan Østergaard, Jens A. Kruse, Orla Frederiksen og Per Østergaard Rask. Bestyrelsessuppleanter: Claus Abildgaard og Bodil Quick. Sendemænd: Hans Jørgen Westermann og Torben Madsen.

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

FREDERIKSVÆRK

frederiksværkmarineforening.dk

Afdelingskasserer Erik E. Pedersen fortæller, at Frederiksværk Marineforening er kommet godt ind i det nye år.

– Vi startede med en rigtig god nytårsfrokost, hvor vi ønskede hinanden godt nytår. Vinterens møder går med kammeratligt samvær hver onsdag, og en gang om måneden er der efterfølgende skafning, senest stod den på saltede ål.

Bestyrelsen er glad for, at deres model af det gamle flådefartøj HØNEN, nu sommerturbåd på Arresø, MS "Frederikke" er med på udstillingen Modeller på podier i udstillingshallen ved fregatten JYLLAND i Ebeltøft. I skrivende stund er bestyrelsen ved at forberede 75 års-jubilæumsreceptionen i marinestuen den 7. april.

FAABORG

1. december var det tid til årets sidste arrangement. Den årlige julefrokost blev afviklet med en næsten fyldt stue, og det årlige lotteri gik over al forventning og gav et flot overskud. Det oplyser afgående afdelingsformand Hans Johansen.

– Nytårsmønstringen fandt sted den 5. januar, og igen var der fuldt hus. Efter flaghejsning var der traditionen tro uddeling af tegn og medaljer samt kåring af årets mariner, og derudover blev der optaget 2 nye medlemmer, fortæller han.

Generalforsamlingen blev gennemført den 2. februar under ledelse af distriktsformand Erik Jørgen Bodal. Som ny afdelingsformand blev Torben Ralph Nielsen valgt i stedet for Hans Johansen, der efter 20 år i bestyrelsen, heraf 10 år som formand, ønskede at gå af. Han blev ved samme lejlighed udnævnt til æresmedlem i Faaborg Marineforening.

GILLELEJE

gillelejemarkarineforening.dk

Med Else Bays hjemmebagte kransekage garneret med champagne var nytårsparolen den 1. januar i Gilleleje Marineforening en rigtig hyggelig begivenhed. Det fortæller Søren Svendsen, der også oplyser af torskegildet igen, blev et tilløbsstykke med næsten 80 deltagere.

– Ved generalforsamlingen, der blev ledet af Erik Clausen, kom afdelingsformand Steen Møller i beretningen ind over den store betydning, det har for afdelingens daglige drift, at mange hjælpere altid er klar til at give en hånd med, når det gælder. Valghandlingen gav genvalg med akklamation til afdelingskasserer Jens Chr. Ladegaard, der netop havde fremlagt et regnskab med et flot overskud. Tom Hedegård og Niels Fau-erby fik også genvalg, mens Per Dreisig blev nyvalgt som suppleant efter Per Grothe, der ikke ønskede at fortsætte på posten.

Ole Peter Svendsen aflagde rapport fra Travaljeroerne, inden afdelingsformanden kunne tildele Poul Erik Svendsen et 25 års-medlemsemlen.

GLYNGØRE

Årets aktiviteter startede med frokosttilbud for 15 medlemmer den 5. januar fulgt op af nytårskuren med 23 medlemmer og ledsagere den 12. januar. Det oplyser Bent-Ole Kristensen, der også fortæller, at 17 stemmeberettigede deltog i generalforsamlingen den 10. februar. Såvel beretningen som regnskabet blev godkendt. Der var genvalg på alle poster. Afdelingen deltog med 4 medlemmer ved februar-distriktsmødet i Lemvig.

GRENAA

grenaamarineforening.dk

På baggrund af Ib Pedersens store uegennyttige arbejde for Grenaa Marineforening blev han under nytårskuren den 6. januar af afdelingsformand Per Schulz Petersen udnævnt til årets sabelgast i afdelingen. Titlen indebærer retten til at åbne den første flaske champagne med champagnesablen.

33 medlemmer deltog den 25. januar i torskespisningen, der ifølge Steen Poulsen blev afviklet i en god stemning.

Den første tirsdag i februar måned er der i Grenaa Marineforening tradition for at uddele "Sofus Mindelegat" fra den af skibsfører Niels "Sofus" Ejvind Sørensen oprettede mindefond.

Årets modtager af de kr. 5.000 - nummer ni i rækken - blev Patrick Parmo Pallesen, der læser til skibsofficer på SIMAC i Svendborg. Ved legatmodtagelsen var han forhyret på containerskibet "Marit Mærsk", der på dette tidspunkt lå tæt på Singapore. Det var derfor forældrene, der på vegne af legatmodtageren modtog prisen.

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk

HANSTHOLM/THISTED

Orla Møhlholt fortæller, at der deltog 33 medlemmer ved generalforsamlingen i februar, mens 38 medlemmer og ledsagere medio januar mødte frem til afdelingens nytårskur. Ved begge lejligheder udgjorde kabyssens tiltag under ledelse af Jens Thomsen et vigtigt element for deltagerne. Generalforsamlingen gav i øvrigt genvalg over hele linjen på nær en revisorpost.

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

▲ Medlemmer med ledsagere ved årets nytårskur i Glynegre Marineforening.

▲ Patrick Parmo Pallesen blev dette års modtager af Sofus Mindelegat i Grenaa Marineforening.

▲ Sabelgast Ib Pedersen åbner årets første champagne ved nytårskuren i Grenaa Marineforening. Th. afdelingsformand Per Schulz Petersen.

HJØRRING

▲ Afdelingsformand Henning Pedersen tv. og distriktsformand Charley Frank Pedersen th. ønsker fv. Ole Mønsted, Thorkild Blach og Ole Steensen tillykke med deres æresbevisninger.

HJØRRING

Ole Steensen var ordstyrer ved generalforsamlingen den 23. januar. Inden de 20 deltagere gik i gang med skafningen, blev Thorkild Blach udnævnt til æresmedlem af Hjørring Marineforening.

— Thorkild fortjener at blive æresmedlem i vores afdeling, siger afdelingsformand Henning Pedersen. — Trods sin høje alder er han altid med til alle vores arrangementer, og til aktivitetssdagen er han fast formand for det krævende pudsehold.

Distriktsformand Charley Frank Pedersen kunne efterfølgende sammen med Henning Pedersen påhæfte afdelingens lokale "Ankerorden" og udlevere "årets mariner"-diplom til Ole Steensen og Ole Mønsted. Denne hæder blev givet på baggrund af deres store arbejde som henholdsvis støtte til afdelingens bestyrelsen og mange års tjans som afdelingssekretær.

HORSSENS

horsensmarineforening.dk

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

KALUNDBORG

I Kalundborg Marineforening fik man på bedste vis taget hul på 2019. Det skete med en gang kogt torsk med alt det nødvendige tilbehør. Det oplyser Ole Flemming Nielsen, der også kan fortælle, at der var mange medlemmer, der mødte frem til den lette lørdagsfrokost den første lørdag i januar og februar.

Skyttelavet:

Skytterne holder formen vedlige med ugentlige skydninger hver søndag formiddag. Lørdag den 18. maj afholdes der fregatskydning.

KERTEMINDE

kerteminde-marineforening.dk

— Generalforsamlingen i Kerteminde Marineforening i februar havde Lars Ole Valsøe som ordstyrer. Afdelingsformand Jan Cederholm fik godkendt bestyrelsesberetningen. Afdelingskasserer Hardy Holm fik ligeledes godkendt regnskabet. På baggrund af afdelingens gode økonomi blev det vedtaget at fortsætte med uændret kontingent. Det fortæller Preben Ernst.

Afdelingskasserer Hardy Holm blev genvalgt. Peter Heiden afløste Mogens Jensen i bestyrelsen. Hans Christian Jensen blev bestyrelsessuppleant. Revisorerne blev igen Ole Thor Hansen og Robert Nielsen med Flemming Jenfort som revisorsuppleant.

Poul Erik Pedersen og Ole Thor Hansen fik tildelt 40 års-medlemsmedlem, mens Robert Nielsen fik 25 års-medlemsmedlem. Et fyldigt referat fra generalforsamlingen kan læses på hjemmesiden.

Skyttelavet:

I skrivende stund primo marts 2019 er de 9 aktive skytter fra Kerteminde Marineforening i fuld gang med at forberede sig til distriktskydning i Svendborg samt Landsskyttestævnet i Esbjerg.

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

Mogens Bøeg-Jensen skriver, at det ser ud til, at frokostmøderne er blevet populære blandt medlemmerne.

Ellers startede årsprogrammet 2019 med nytårskur den 5. januar, hvor det faglige blev garanteret med hovmesterens sublime menu.

Den 2. februar var der åbent hus, mens generalforsamlingen med Henrik Wenkens som dirigent foregik den 19. februar. Valghandlingen gav genvalg til Peter Bruun og Mogens Bøeg-Jensen. Ole Eskild Andersen ønskede ikke at fortsætte i bestyrelsen og blev afløst af Per Kirkegaard. Afdelingsformand Niels Hald takkede afslutningsvis Ole Eskild Andersen for de to perioder, han havde været med i bestyrelsen, og overrakte ham en vingave som tak.

KORSØR

korsoermarineforening.dk

KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

Professor Jørgen Peder Steffensen fra Center for is og klima ved Niels Bohr Institutet var i januar København Marineforenings gæst med et afslappet og informativt foredrag om iskerneboringer i Grønland. Lyder det "tørt"? Professoren afslørede sig som en munter mand, og det med titlen er "kun er spørgsmål om lønklassen".

Men det er ikke nok at være videnskabsmand, når man skal bore iskerner op, hive "hemmelighederne" ud af fortiden og analysere og konkludere på dataene. For at løse disse opgaver i Grønland skal man også have en udpræget teknisk sans, bl.a. for at få bygget bore- og arbejdsrum nede under iskappens overflade, som først graves ud, hvorefter en kæmpe, aflang ballon pustes op med løvblæsere, som vi kender dem fra parker og haver, inde i det nye rum. Ovenpå skovles så sne ind og efter tre dage er det hærdet så godt, at der kan stå bulldozere på dem uden at synke ned. Det samme sker med laviner, som også hærder til fast masse efter nogle døgn. Danskerne er de første, der gør dette.

Når professoren selv skal opfinde og udtænke de tekniske indretninger sammen med medarbejderne, skyldes det, at Danmark i modsætning til en række andre lande som Sverige, Norge og USA ikke har en arktisk infrastruktur. Der er ikke råd til ingeniører og håndværkere. Så er det godt med topengagerede ph.d.-studerende. Alle er med, også når en lejr f.eks. skal flyttes på tykke plastduge trukket af store traktorer med professoren som traktorfører i minus 39,8° C hen over indlandsisen. Det foregik f.eks. med 10 km/t over 440 km. De videnskabelige undersøgelser er danskfinansieret med A.P. Møller som hovedsponsor, og der er også kommet penge fra andre, f.eks. Carlsberg Fondet.

Jørgen Peder Steffensen har været på feltstudier 32 gange på indlandsisen. Boringerne i Grønland er foregået forskellige steder; en lejr kan ligge 300 km fra et sted med et navn.

Center for is og klima har stået i spidsen for at måle på iskerne og deres lager af en lang række stoffer og luftindhold, som er nedfældet i sneen og isen og opbevaret gennem årtusinder.

Man undersøger, hvordan klimaet har ændret sig, og ved at måle den indespærrede luft fra de små bobler i isen, registreres fortidens ændringer i atmosfærens sammensætning. Hvad indlandsisen kan fortælle om klimahistorie har betydning for at skønne om fremtiden.

– Hvis vi ikke har historien med, kan vi ikke vide, hvor vi kom fra eller sammenligne med nutidige data, siger Jørgen Peder Steffensen. Foredragsholderen kom ind på klimadebatten og sagde:

– Indlandsisen forsvinder om 3.500 år, ikke i morgen. Vi kan ikke have den samme temperatur altid, enten går det op eller ned. I de senere år er det dog gået stærkt med temperaturstigningen, som er menneskeskabt. Kød er en lille del af debatten, idet produktionen af 100 kg oksekød eller 400 kg svinekød "koster" det samme CO2-udslip som en flytur til Thailand. At beskatte flyvning ville batte mere end formindsket kødproduktion. Når debatten går højt, skyldes det somme tider, at den næres af interesseorganisationer, herunder deres videnskabeligt uddannede ansatte.

Erik Hansen blev ved generalforsamlingen den 21. februar afløst af Karl-Erik Knaack. Erik Hansen modtog dog valg som bestyrelsessuppleant med funktioner som slopkistebestyrer, referent og barmand. Ny mand i bestyrelsen er Frank Petersen. Afdelingens mangeårige afdelingskasserer Hans Phillipsen blev udnævnt til årets mariner i København Marineforening. Hans Phillipsen modtog også sammen med Per Benzon 25 års-medlemseblemet.

KØGE

koege-marineforening.dk

Edle Sørensen oplyser, at marinestuen var fyldt til sidste plads under nytårsfrokosten den 5. januar. Senere i januar var alle, der havde været behjælpelige i det forgangne år, inviteret til middag i stuen. Det er dejlige med så mange hjælpere, og vi havde en rigtig hyggelig aften.

Kyndelmissefesten var igen et tilløbsstykke. Aftenen begyndte med kantsalut, hvorefter vores medlem, orlogskaptajn Finn Linnemann, fortalte om de mange skibsvrag, der er i de danske farvande. Ligeledes, hvordan kongens udpegede mænd mod en godtgørelse skulle stå for bjærgningen af vrages værdifulde indhold. Disse mænd blev kaldt Vragere, fortæller Edle Sørensen. Inden afslutningssalut spillede husorkestret "Kuling fra Øst" op til fællessang og knejpehygge.

▲ Jørgen Peder Steffensen fik under sit besøg i København Marineforening en sludder med Ole Bjørn Nielsen.

▲ Hans Phillipsen (th.) er af afdelingsformand Leif Larsen netop udnævnt til årets mariner i København Marineforening. (Foto: Erik Staffeldt.)

▲ Nytårsfrokosten i Køge Marineforening er altid et tilløbsstykke med alle stole besat. (Foto: Jerry Katz)

▲ Afgående afdelingsformand i Lemvig Marineforening Thomas Gundersborg (tv.) modtager vingave af tiltrædende afdelingsformand Christian Vennevold.

▲ Afdelingsformand Flemming Worsøe byder velkommen til generalforsamling i Middelfart Marineforening.

Effekter fra Marineforeningens slopkiste

Varerne kan ses på
www.marineforeningen.dk
 under Landskontoret - varekatalog.

BESTILLES OG KØBES I DIN AFDELING

Danmarks Marineforening

LANGELAND

langelands-marineforening.dk

LEMVIG

Dirigent Finn Rytter kunne konstatere, at 43 medlemmer den 9. februar var på plads til generalforsamlingen i Lemvig Marineforening. Afdelingsformand Thomas Gundersborg og afdelingskasserer Charly Clemmensen fik enstemmigt godkendt beretningen og regnskabet for 2018. Efter godt 30 år på kommandobroen ønskede Thomas Gundersborg at blive afløst. Ny mand i bestyrelsen blev Rene L. Christiansen. Efterfølgende takkede afdelingsnæstformand Christian Vennevold den afgående formand for hans store utrættelige arbejde til gavn for Lemvig Marineforening og dens medlemmer. Til at forsøge sit kommende otium fik han en flot vingave samt en spritny pibe.

Martin Knak blev udnævnt til æresmedlem af Lemvig Marineforening, mens Poul Nielsen modtog 40 års-medlemseblemet.

Efter generalforsamlingen er bestyrelsen i Lemvig Marineforening følgende: afdelingsformand Christian Vennevold, afdelingsnæstformand Thomas B. Christensen, afdelingskasserer Charlie Clemmensen, referent Palle Toft Jensen samt bestyrelsesmedlemmerne Kurt Ruby, Per Kristiansen, Rene L. Christiansen og Reinhardt Nygaard.

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

– Efter den obligatoriske pudsedag kunne 41 stemmeberettigede medlemmer nogle dage senere afholde generalforsamling i en velrengjort marinestue. Det fortæller Jens Weiss. Søren Vestergaard blev valgt til dirigent. Valghandlingen gav genvalg til afdelingsformand Ole Stryn samt bestyrelsesmedlemmerne John Toft, Christian Ørndrup og Ole Jensen. Bestyrelsessuppleanterne Oddbjørn Hovgaard og Jesper Otzen fik også genvalg. Flagbærer og reserveflagbærer blev henholdsvis Oddbjørn Hovgaard og Finn Christiansen.

Med 21 nye medlemmer i 2018 er medlemstallet i Marstal Marineforening ved indgangen til 2019 200 inklusive støttemedlemmer.

MIDDELFART

31 medlemmer deltog i nytårsmønstringen den 8. januar. Det oplyser Niels-Henrik Jensen, der ved generalforsamlingen i februar afløste Carl Vittrup som afdelingssekretær. Samme generalforsamling blev i øvrigt ledet af æresmedlem i Danmarks Marineforening, Ole Julsrud, der med sikker hånd styrede forsamlingen gennem først bestyrelsesberetningen ved afdelingsformand Flemming Worsøe efterfulgt af afdelingskasserer Jan Højtes regnskab. Begge blev godkendt.

Valghandlingen gav genvalg til Flemming Worsøe samt valg som suppleanter til Peter Ranløv og Leif Jørgensen. Revisor blev Kaj Voigt og Alfred Kyhn Madsen. Revisorsuppleant blev Knud Stenholt. Flagbærer blev Svend Erik Vittrup og Niels-Henrik Jensen.

Fra afdelingen og afdelingsformand Flemming Worsøe var der en stor tak til Carl Vittrup for hans store bestyrelsesarbejde gennem 20 år i Middelfart Marineforening.

MORSØ

morsmarine.dk

Afdelingens 93 års-fødselsdag blev fejret med en ulkeaften den 20. november. Den 5. januar stod den på nytårskur. Begge arrangementer var garneret med skafning og forplejning.

Godt 30 medlemmer deltog den 6. februar i afdelingens generalforsamling. Med distriktsformand Per Toftum Larsen som kompetent dirigent blev forsamlingen gennemført på noget nær rekordtid. Dette også fordi formandsberetningen var konstruktiv, samtidig med at økonomifremlægelsen var ekstremt positiv. Valgbehandlingen gav ingen ændring i bestyrelsessammensætningen. Under eventuelt var der tildeling af 3 jubilartegn for indkaldelse til Søværnet samt en række 25 års-, 40 års- og 50 års-medlemsemler. Arrangementet sluttede med skafning, der på baggrund af den gode økonomi var vederlagsfri.

Den 17. februar stillede afdelingen med 4 medlemmer til distriktsmødet i Lemvig.

MØEN

Bendt Lund oplyser, at der ved generalforsamlingen var en del nyvalg og ændringer i afdelingsbestyrelsen. – I skrivende stund er man ikke færdig med konstitueringen, lyder det fra Bendt Lund, der også oplyser, at afdelingen har mistet deres mangeårige bestyrelsesmedlem og afdelingssekretær, seniorsergent Kenneth Eriksson.

Fra afdelingen skal lyde et "Æret være hans minde".

NAKSKOV

nakskov-marineforening.dk

Afdelingsformand for Nykøbing Falster Marineforening, Karsten Lauge, deltog sammen med 18 medlemmer i Nakskov Marineforenings generalforsamling i februar. Med 59 medlemmer har bestyrelsen besluttet at gøre en ekstraordinær hverveindsat i 2019. – Vi prøver at få nye folk med i afdelingen under arrangementet Havens Dag den 25. maj oplyser Mogens Andreasen.

Efter generalforsamlingen har bestyrelsen følgende sammensætning: Afdelingsformand Knud Stockholm Nielsen, næstformand Mogens Andreasen, kasserer Jørgen Larsen samt bestyrelsesmedlemmerne Tommy Nielsen og Jesper Schmidt Hansen. Bestyrelsessuppleanter er Niels Jørgen Drost og Lars B. Kristensen.

NIBE

nibe-marineforening.dk

25 medlemmer deltog den 16. februar i generalforsamlingen i Nibe Marineforening. Med distriktsformand Charley Frank Pedersen som dirigent blev såvel bestyrelsesberetningen som regnskabet godkendt med applaus.

Afdelingsformand Hans Jørgen Christensen kunne i beretningen oplyse, at det havde været et godt år i afdelingen.

– Dog har der været en del personsager, som har tæret på energi og arbejdslyst, sagde han blandt andet. Han kom også rundt om de mange faglige og sociale aktiviteter, der var arrangeret hen over 2018. Ved indgangen til 2019 har Nibe Marineforening 62 medlemmer samt 30 støttemedlemmer. Omkring regnskabet kunne afdelingskasserer Ken-

▲ Distriktsformand for distrikt XII/Nordjylland, Charley Frank Pedersen, åbner generalforsamlingen i Nibe Marineforening.

▲ Afdelingsformand for Nyborg Marineforening, Kurt Verner, byder velkommen til orlogskaptajn Peter H. Gandrup og oberst, kammerherre Lasse Harkjær.

neth Kajberg oplyse, at afdelingen nu er helt ude af gæld, og at der er opsparet et pænt beløb, som han udtrykker det.

Kenneth Kajberg og bestyrelsesmedlem Ole Stefansen blev genvalgt med bifald. Bent Andersen og Anders Andersen blev nyvalgt til bestyrelsen, der nu består af 5 medlemmer. Lars Brøndum og Bjarne Christensen blev nyvalgt som bestyrelsessuppleanter. Ny revisor blev Jørn Abildgaard. Afslutningsvis orienterede distriktsformand Charley Frank Pedersen om aktiviteterne i Danmarks Marineforening.

NYBORG

marineforeningennyborg.dk

Ved nytårsparolen bød afdelingsnæstformand Arne C. Petersen velkommen og oplyste, at han og afdelingsformand Kurt Verner havde aftalt at deles om opgaverne i afdelingen. Bestyrelsen har arbejdet på, at nytårsparolen skulle indledes med en kort andagt. Det lykkedes så i år hvor orlogspræst Camilla Munch forestod andagten. Camilla Munch har siden 2015 været sognepræst i Vangede Kirke og har blandt andet været udsendt som orlogspræst under Søværnets missioner ved Afrika i 2011 og Middelhavet i 2014.

RANDERS

▲ NAVY-rom serveret i svingpokaler opstillet i ankerformation spillede en stor rolle ved nytårsappelen i Randers Marineforening.

ROSKILDE

▲ Den 9 mand store bestyrelse i Roskilde Marineforening er fv. Rohland Larsen, Keld Christensen, Per Flørning, Kristian M. Pedersen, Alex M. Jensen, Mogens Andersen, Poul Pedersen, Bo Aabenhus og Søren T. Nielsen.

Lørdag den 9. februar havde Nyborg Marineforening foredrag af chefen for Adjudantstaben, oberst, kammerherre Lasse Harkjær, sekunderet af orlogskaptajn og adjutant hos Hendes Majestæt Dronningen, Peter H. Gandrup. De to officerer gav et spændende indblik i deres meget interessante, alsidige og ansvarsfulde arbejde for vores kongehus.

— Lasse Harkjær redegjorde for Adjudantstabens opbygning, hvorefter Peter H. Gandrup gav os et indblik i en adjutants opgaver, hvor to dage aldrig er ens, fortæller Jørn Klinck.

Efter foredraget var der fælles skafning, hvor både Lasse Harkjær og Peter H. Gandrup deltog sammen med repræsentanter fra den lokale garderforening og de mange fremmødte fra Nyborg Marineforening.

NYKØBING SJÆLLAND

nyksjmarineforening.dk

NÆSTVED

naestvedmarineforening.dk

RANDERS

randersmarineforening.dk

48 medlemmer deltog den 5. januar i afdelingens nytårsappel. Det oplyser John Pedersen, der også fortæller, at 36 stillede op til kammeratskabsaften med film garneret med skafning.

— Vi skal også fremhæve, at vores tirsdagsåben kører rigtig fint med et fremmøde på ca. 35 medlemmer hver uge, lyder det fra John Pedersen.

Som det fremgår på tekstsiderne, rundede Randers Marineforening den 8. marts 2019 de første 100 år. Det blev fejret med en velbesøgt reception i marinehuset. Lørdag den 30. marts var der jubilæumsgallafest for medlemmerne og inviterede gæster.

Skyttelavet:

Ole Poulsen fortæller, at der var genvalg over hele linjen, da skyttelavet i februar holdt generalforsamling. Skytterne var på samme tidspunkt under skarp træning for at være optimalt klar til landsskyttestævnet i marts.

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

Kristian M. Pedersen fortæller, at januar bød på 3 gode sociale arrangementer i Roskilde Marineforening. Først nytårsmønstring den 5. efterfulgt af en lørdagsfrokost den 19. og afsluttende med "Martha"-filmaften den 31. januar.

Selv om medlemstallet hen over 2018 er faldet fra 111 til 92, er der godt gang i Roskilde Marineforening. Det fremgik af afdelingsformand Keld Christensens bestyrelsesberetning ved generalforsamlingen, der med distriktsformand Gert Allan Larsen som ordstyrer blev afviklet den 2. februar. Afdelingskasserer Bo Aabenhus fremlagde regnskabet og redegjorde for årets status. Flemming Fokdal blev i bestyrelsen afløst af Rohland Larsen. Flemming Fokdal fik efterfølgende megen ros med på vejen, blandt andet for hans arbejde som Roskilde Marineforenings repræsentant i bestyrelsen for Havne Forum.

På bagkant af generalforsamlingen i Roskilde Marineforening var der generalforsamling i Skytteforeningen.

SKAGEN

Niels Arne Hansen fortæller, at det nye år kom godt i gang i Skagen Marineforening. En grundig gennemgang af regnskabet blev afsluttet med den årlige middag for bestyrelsen med ledsagere. Pudseholdet har også været samlet til en grundig overhaling af de mange genstande i marinehuset.

Med disse to elementer på plads var bestyrelsen i februar klar til generalforsamlingen med efterfølgende skafning. De 80 deltagere var efter det oplyste yderst tilfredse med såvel formandsberetningen som kasserens yderste positive regnskab. Eneste ændring i bestyrelsen var valg af Peter Mulig som ny suppleant. På de tekniske poster blev Christian Jensen afløst som flagbærer af Preben Sørensen.

– Vi skylder Christian Jensen en stor tak for hans indsats gennem mere end 25 år, siger Niels Arne Hansen. – Christian har altid stillet beredvilligt op, når der blev kaldt.

Under mødet fortalte distriktsformand Charley Frank Pedersen om landsorganisationens gøremål. Efterfølgende var der tildeling af 25 års-medlemsemler til Søren Rosenkrantz, Peder Westphal, Erik Jensen og Leif Venø. Årets mariner i Skagen Marineforening blev Finn Kongerslev Jensen. Dette for hans store indsats som frivillig ved de mange opgaver, der i årets løb holder marinehuset kørende.

SKIVE

skive-marineforening.dk

SLAGELSE

marineforeningen-slagelse.dk

STRUER

I forbindelse med nytårsparolen den 12. januar 2019 blev Therkel Ladegaard udnævnt som æresmedlem af Struer Marineforening. Desuden fik Richard Nilsen udleveret sit 40 års-jubilartegn for indkaldelse til Søværnet. Det fortæller afdelingsnæstformand Mads Lund.

– Therkel har om nogen været hovedmotoren i at få genskabt Struer Marineforening, som går helt tilbage til 27. april 1942. Efter mange års pause fra 70'erne og frem til 27. april 2016 har Therkel formået at få genskabt Struer Marineforening. Det skete efter flere kontakter og møder med Danmarks Marineforening samt et godt netværk i Struer. Det er lykkedes Therkel at få oprettet en afdeling fra 0 medlemmer til nu 60 medlemmer samt et større antal venner af stuen, som ligeledes støtter op stuen og den gode stemning. Desuden har Therkel haft en særdeles aktiv rolle i, at Marinestuen i dag fremstår i en overdådig flot præsentabel stand. Therkel har været formand for Struer Marineforening frem til marts 2018, hvor han efter eget ønske valgte at udtræde på grund af helbredsmæssige årsager. Heldigvis er Therkel fortsat aktiv og fungerer i dag som bestyrer af "Slopkisten", slutter Mads Lund sit indlæg.

▲ Fire mand fra Skagen Marineforening modtog under generalforsamlingen 25 års-anciennitetsmedlemsemler i Danmarks Marineforening. Fv. Erik Jensen, Peter Westphal, Leif Venø og Søren Rosenkrantz. (Foto: Niels Arne Hansen).

▲ Afdelingsformand Mads Lund (tv.) ønsker Therkel Ladegaard tillykke med udnævnelsen til æresmedlem af Struer Marineforening.

SVENDBORG

▲ Afdelingsformand Erik Jørgen Bodal (tv.) ønsker afdelingshovmester Walter Storm tillykke med ærestitlen årets mariner i Svendborg Marineforening. (Foto: Jim Møllerup)

SVENDBORG

▲ Forsiden af den norske mindemedalje tildelt medlem af Svendborg Marineforening Evald Brinck den 31. januar 2019. (Foto: Erik Jørgen Bodal)

SØNDERBORG

▲ 23 medlemmer deltog den 23. februar i admiralforsamlingen i Sønderborg Marineforenings marinehus på adressen Verdens Ende nr. 16, Sønderborg.

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

Indvielsen af mindesmærker for krigssejlerne i Nyborg sidste år gav en del presseomtale. På den baggrund blev Forsvarsdepartementet i Norge opmærksom på, at krigssejleren Evald Brinck i perioden 5. februar til 28. marts 1944 var tjenestegørende som skytte på det norske handelsskib D/S "Marga". Så primo februar modtog Evald Brinck en skrivelse fra Kongelige Norsk Ambassade med følgende indledning:

"Vi nominerer hermed hedersmanden Evald Brinck født 17 Mai 1922 til Regjeringens minnemedalje for innsats under andre verdenskrig 1939-1945"

Årsskiftet blev i Svendborg Marineforening markeret med kanonsalut, Riga-balsam, champagne og kransekage. Det oplyser Jim Møllerup, der også fortæller, at årets mariner i afdelingen er afdelingshovmester Walter Storm. Han fik tildelt den lokale æresmedalje under nytårsmønstringen, hvor der også blev uddelt en række anciennitetsmedlemsemler. Højest rangerende var Vagn Juel Jensen, der fik tildelt 50 års-medlemsemler.

Medlemsaktiviteterne i januar bød også på fisketur om bord i MHV 810 LUNA samt foredrag af skipper Mark Ambeck om livet og fællesskabet på skonnerten "Fylla".

Generalforsamlingen med 80 deltagere den 9. februar under ledelse af Torben Tranberg blev afviklet i god ro og orden. Såvel beretning som regnskab blev godkendt, og alle der var på valg, blev genvalgt.

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

Afdelingssekretær Leif Larsen fortæller, at admiralforsamlingen i Sønderborg Marineforening blev indledt med ét solæg pr. mand: – Skyldet ned med en brændevin, som man bør og gør i det sønderjyske, lyder det fra sekretæren.

Inden mødet var der tildeling af Søværnets jubilartegn og anciennitetsmedlemsemler for Marineforeningen. Iver Faaborg og Tage Brøndum fik 60 års-jubilartegn, Poul Erik Sørensen 50 års-jubilartegn, mens der var 40 års-jubilartegn til Leo Rasmussen og Poul Arne Hvid Callesen. Allan Frost Pedersen fik 40 års-medlemsemler, og Tage Brøndum fik 25 års-medlemsemler.

Med genvalg over hele linjen er bestyrelsen i Sønderborg Marineforening stadig afdelingsformand Jan Marcussen, afdelingssekretær Leif Larsen og afdelingskasserer Kurt Kjær Madsen samt bestyrelsesmedlemmerne Jørn William Kiølseth og Peder Jørgensen.

VEJLE

vejlemarineforening.dk

VIBORG

– På generalforsamlingen var der nyvalg til bestyrelsen. Bjørn Villekjær Nielsen er nyt medlem, så bestyrelsen i det kommende år består af Knud Erik Kvist, Martin Schmidtke, Niels Jensen, John Jensen, Bjørn Villekjær Nielsen og Lars Teibøl. Derudover havde vi den glæde at kunne optage 3 nye medlemmer samt tildele 25 års- og 50 års-medlemsemler til 2 medlemmer. Aftenen sluttede med skafning og kammeratligt samvær. Det oplyser Lars Teibøl, der fortsætter: – Det fremtidige program byder udover kammeratskabsaftenerne på sendemandsmøde i Randers. Fre-gatskydningen er programsat til lørdag den 25. maj på skydebanerne ved Danerlyng med efterfølgende grillfest i marinestuen. Hvis alt ellers klapper, går sensommerudflugten til Esbjerg, selvfølgelig med besøg hos kammeraterne i Esbjerg Marineforening.

Igen i år holder vi kun sommerferielukket i juli måned, så er der marinere fra det ganske land, der kommer til Viborg i forsommeren, er I altid velkomne i marinestuen, der har åbent hver torsdag fra kl. 13-16.

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

Charley Frank Pedersen fortæller, at afdelingen den 8. januar afviklede det traditionelle konsulmøde, hvor alle konsulterne i Aalborg samt kommunens topfolk og ledere fra Politiet, Havnen, Kasernen og Flådestationen blev orienteret om, hvad der i løbet af året sker i Aalborg Marineforening. – Efter et par turbulente måneder havde vi den 14. februar generalforsamling, som trods alt forløb i god ro og orden, lyder det fra afdelingsformanden.

Efter generalforsamlingen fik bestyrelsen følgende besætning: afdelingsformand Charley Pedersen, næstformand Lasse Uttrup, kasserer Lars Duus Thomsen, sekretær Michal Brandi, hovmester Ole B. Andersen, banjemester Klaus Pedersen samt bestyrelsesmedlem Mogens Møller Jensen og suppleanterne Bjarne Simonsen og John Markussen.

Efter generalforsamlingen blev der tildelt 40 års-medlemsemler til Trolle Henriksen og Jens Chr. Thorup samt 25 års-emblem til Arne Chr. Andersen, Gunnar Danielsen, Ole Borup og Ole Knudsen.

Den 27. april inviterer bestyrelsen til stiftelsesfest. Den 10. maj står den så på medhjælperfest.

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

▲ Medlem af Viborg Marineforening, Henning Nielsen, med 50 års medlemsemler.

▲ Årets medlemsemler-modtagere er på afdelingsformand Charley F. Pedersens højre side, 40 års jubilar Flemming Trolle B. Henriksen, 25 års jubilar Arne Chr. Andersen, 25 år Ole Nielsen, 25 år Gunnar Danielsen.

Dramaet omkring forliset af grønlandsskibet "Hans Hedtoft" den 30. januar 1959 har mange fortællinger. Der har været meget fokus på og omtale af den tyske fisketrawler "Johannes Krüss", som heroisk, men forgæves forsøgte at komme det nødstedte skib til undsætning. Mindre kendt er det, at den færøske trawler "Fiskanes" også var med i redningsindsatsen. Vi bringer her det færøske dagblad Sosialurins historie om den færøske trawlers indsats suppleret med en kort note fortalt af forhenværende fiskeskipper Mortan Johannesen, som nærværende tidsskrifts redaktør mødte under mindehøjtideligheden i Holmens Kirke den 30. januar 2019.

De dramatiske oplevelser ved Kap Farvel for 60 år siden

DET VAKTE STOR INTERNATIONAL OPMÆRKSOMHED, DA DET NYBYGGEDE GRØNLANDSSKIB "HANS HEDTOFT" FORLISTE FOR 60 ÅR SIDEN – DEN FÆRØSKE TRAWLER FISKANES VAR I FARVANDET, DA DET SKETE.

Han var kun 16 år gammel, da han med trawleren "Fiskanes" tog på fiskeri ved Grønland, men oplevelserne står mejslet klart i Mortan Johannesen sjæl den dag i dag.

For 60 år siden var de ved Kap Farvel lige i nærheden af, hvor det nybyggede "Hans Hedtoft" forsvandt med mand og mus. "Hans Hedtoft" skulle sejle mellem Grønland og Danmark – også om vinteren.

I dag (30. januar 2019, red.) er den forhenværende skipper og sømand Mortan Johannesen sammen med andre i København til en mindehøjtidelighed i Holmens Kirke i forbindelse med 60 års-dagen for forliset af "Hans Hedtoft". En mindehøjtidelighed for de 95 mennesker - passagerer og besætning - som den dag forsvandt i en iskold grav.

– De sidste dage i januar 1959 står fuldstændigt klare for mig endnu, siger Mortan Johannesen. Kun 16 år gammel havde han fået lov til at mønstre "Fiskanes", hvor hans farbror Hans Pauli Johannesen var skipper, mens en anden farbror, Poli Johannesen, var 1. styrmand. Som 16-årig havde Mortan Johannesen allerede to års erfaring som fisker. I vinteren 1959 var hans far skipper på en anden trawler fra Torshavn, "Kallsevní". Mens "Fiskanes" var på fiskeri ved Grønland, var de fleste andre færøske trawlere ved Island – deriblandt også "Kallsevní".

"Fiskanes" havde fisket et par dage, men fiskeriet ikke var noget at skrive hjem om. De fulgte selvfølgelig med i, hvordan det gik for andre trawlere, som fiskede omkring Kap Farvel. De hørte, at flere tyske trawlere havde godt fiskeri lidt længere væk, og skipperen besluttede at sejle til deiske banker.

– Jeg husker tydeligt, at vi fik fisk efter vores første tov. Det undrede mig derfor, da skipperen sagde, at vi skulle tage trawlet ind og ikke kaste igen. Vejret var godt, men selvfølgelig

havde skipperen hørt vejrbereftningen og valgte derfor ikke at fortsætte fiskeriet. Det viste sig snart, at vejret blev meget dårligt samtidig med, at der også var megen is i farvandet. "Fiskanes" forsøgte at komme væk fra isen, men det lykkedes først efter at have gjort flere forsøg i forskellige retninger. Det lykkedes til sidst at komme i læ af en lille ø et par sømil fra Kap Farvel.

Mens de lå ved Skæret, som øen hedder, hørte de nødsignalerne fra Hans Hedtoft.

– Ja, vi hørte nødsignalet, men i stormen havde vi mistet vores radioantenne, så vi kunne ikke sende signaler selv og give andre besked om forholdene, hvor vi var. – Skipperen måtte træffe en meget tung beslutning. Han kunne udsætte sit eget mandskab for livsfare og forsøge at sejle mod den position, som "Hans Hedtoft" havde opgivet, eller vi ligge i læ, indtil vejret blev en smule bedre. Han traf beslutningen om at blive liggende, til stormen løjede af. Midt i dramatikken omkring "Hans Hedtoft" opstod der også dramatik om "Fiskanes". Det var kutyme, at de færøske trawlere havde forbindelse med hinanden hver fjerde time. Dengang var der kun radio- eller morsekontakt, og trawlerne havde telegrafister, som tog sig af al kommunikation. De andre færøske trawlere vidste naturligvis, hvor "Fiskanes" befandt sig. De vidste også, at der var megen is, og at det var stormvejr.

Mens de vidste ikke, at Fiskanes havde mistet radioantennen og ikke kunne kommunikere.

– Vores telegrafist kunne kun lytte, og han forsøgte at følge med, i hvad der skete, mens mandskabet ellers forsøgte at genetablere sendeantennen. Men det tog sin tid. I fire gange fire timer hørte de andre færøske trawlere ikke en lyd fra "Fiskanes". Stemningen ombord på de andre færøske trawlere var meget trykket, for de frygtede, at "Fiskanes" var gået ned. – En af telegrafisterne på de andre trawlere har siden fortalt mig om stemningen. Selv har jeg tænkt på min var, som altså var ombord på "Kallsevní". Han frygtede at have mistet sin søn og to brødre, siger Mortan Johannesen. – Da det endelig igen lykkedes for vores telegrafist at få forbindelse til de andre, kom det som en

▲ 16 år gammel deltog Mortan Johannesen i bestræbelserne på at komme de 95 ombordværende på "Hans Hedtoft" til undsætning. (Foto: Søren Konradson)

lettelse og en glæde ombord på de andre trawlere og ikke mindst hos min far, siger Mortan Johannesen.

Det var, mens "Fiskanes" lå i læ ved den lille ø, at de hørte det sidste fra "Hans Hedtoft". Telegrafisten ombord meddelte, at de var løbet tør for strøm. Mandskab og passagerer var samlet på kommandobroen, og skibet var ved at gå ned. – Vi har brug for øjeblikkelig assistance, var de sidste ord, man hørte fra ham, før der blev dødsstille.

GAVE FRA DEN KONGELIGE GRØNLANDSKE HANDEL

Året efter forliset af "Hans Hedtoft" modtog 27 færøske fiskere en gave fra Den Kongelige Grønlandske Handel som tak for deres indsats før, under og efter forliset. Mortan Johannesen fortæller til Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog", at 3 af disse fiskere stadig lever.

– Jeg er glad for på vegne af de 27 kolleger at kunne deltage i den ualmindeligt smukke mindegudstjeneste i Holmens Kirke, siger han. Samtidig glæder han sig til at vende tilbage til kirken i juni, når København får besøg af en række færøske træskibe.

VED HVOR "HANS HEDTOFT" LIGGER

I øvrigt er Mortan Johannesen ret sikker på, at han med få meters margen kan fortælle, hvor "Hans Hedtoft" sank.

– Nogle år efter katastrofen fiskede jeg gennem flere år ved Kap Farvel. På baggrund af mine oplevelser de sidste dage i januar 1959, har det altid fyldt meget i mig. Derfor har jeg i forbindelse med mit arbejde i farvandet lavet en række beregninger og studier. Så jeg er ret sikker i min sag. "Hans Hedtoft" ligger på 1.700 meters dybde, men kan findes med en sonar, uddyber han. – Så er der interesse for det, står jeg til rådighed, lyder det fra den gamle fiskeskipper.

▲ Den Kongelige Grønlandske Handels gave til 27 færøske fiskere for deres indsats omkring forliset af "Hans Hedtoft" i 1959.

VELKOMMEN I DANMARKS MARINEFORENING

Amager

Svend Erik Juul Pedersen
Ditte Underbjerg

Bogense

Ebbe Kromann

Brøndby

Kjeld Bregenhof
Freddy Randy Dahl
Bent Ernst Hadler
Ryan Jannik Hansen
Lars Peter Møller
Flemming Grøndahl Nielsen

Ebeltoft

Claus Albæk
Tom Bendixen
Mogens Lennard Fokdal
Ejgil Hein
Alf Møller Petersen

Esbjerg

Jørgen Bay
Søs Honoré
Kaj Sindahl Nielsen
Martin Olsen
Daniel J. L. Tausen

Fredericia

Jørgen A. Andersen
Helle Schmidt Kragelund
Majbrit Kaas
Henning Madsen
Jens Henning Ellerup Poulsen
Sussie Vibeke Rachfuss
Chris Tennig-Jensen

Frederikshavn

Jan Brohus
Hans Georg Jensen

Faaborg

Jan Almetrup
Børge Erhardt Clausen

Gilleleje

Jens Andersen
Leif B. P. Bresemann
Hans Henrik Brolev
Vicky Einspor Hallden
Egon Hansen
Niels Hindsgavl

Edvin Mortensen

Annette Hougaard Skipper
Lars Staun

Godthåb

Hans Karl Broberg
Michael Hansen
Johannes Holst
Andreas Tue Jeppsson

Grenaa

Jens Friis
Niels Peter Gleerup
Peter Jensen
Knud Peter Thomsen

Haderslev

Michael Lindberg Andersen
Karsten Dirks
Erling Neuberg Rasmussen

Hals

Preben Mølgaard Andersen
Peter Axel Nørgaard

Hanstholm

Rikki Kent Hougesen
Gerd Palm

Hirtshals

Peter Christensen

Hobro

Flemming Christensen
Erik Madsen

Hundested

Poul Bæk
Per Allan B. Hansen
Hans Kramer
Henning André Larsen

Kalundborg

Mogens Freddi Hansen
Steen Meier
Ole Højer Pedersen
Henrik Hedegaard Sørensen

Kgs. Lyngby

Jan Søren Larsen

Korsør

Michael Clay Aksenberg
Steen Ib Jan Andersen
Per Cowell
Michael Hyrup Jensen
Mogens Klais

Køge

Tage Jørgensen
Claus Pedersen

Lemvig

Søren Nikolai Kyndi

Møen

Jan Jørn Petersen

Nyborg

Frank Jensen

Nykøbing Falster

Kurt Rügge

Nykøbing Sjælland

Kaj Uno Larsson

Odense

Kim Kingo Andersen

Randers

Henrik Christensen
Rasmus Juul Pedersen

Ribe

Karin Grun
Niels Kristian Bendix Grun
Jacob Knudsgaard
Henning Steen Pedersen
Uffe Vestergaard Pedersen
Ole Sleimann Petersen
Solveig Rasmussen

Ringkøbing/Hv.Sande

Jens Kofoed

Samsø

John Carøe Jensen

Skagen

Bent Jørgensen
Børge Mikkelsen
Erik Nielsen
Preben A. Nielsen
Christian Yder

Slagelse

Carsten Drejø Jensen
Jørgen Martinsen

Struer

Anker Greve Bittendorfer
Anders Rathje Hansen
Per Dalsgaard Knudsen

Svendborg

Jens Kristian Bender
Majbrit Grymer Hoppe
Leif Richardt Vork

Vejle

Lone Sand Christoffersen
Dorte Bang Gade
Simon Mathorne
Ninna Gandrup Sørensen

Aabenraa

Niels Brack Boysen
Michael Fleisher
Bent Kortsen
Børge Boe Pedersen
Klaus König Winther

Aalborg

Merete Nielsen

Århus

John Hougaard Christensen
Jan Pedersen

Marineforeningen

Medlemstallet pr. 6. marts 2019: 8.539

Den sidste sløjfe er bundet for mindet om MS "Hans Hedtoft"

Foto: Søren Konradsen

Mindegudstjenesten i Holmens Kirke den 30. januar 2019 tilrettelagt af MS "Hans Hedtoft"-pårørendegruppen i samarbejde med orlogsprovst Ejgil Bank Olesen og repræsentanter fra Danmarks Marineforening dannede en smuk og værdig ramme om det, som pårørendegruppen betegner som afrundingen på deres arbejde for at mindes de 95 omkomne ved forliset den 30. januar 1959.

– For os er den sidste sløjfe bundet på smukkeste vis, siger Sandra Vinding på vegne af de pårørende.